

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

XXX. - 6. - JUNIJ - 1956

Procesija 500 muž - Japoncev na kraj mučenja 50 jap. katoličanov (1. 1623 v Tokyju)

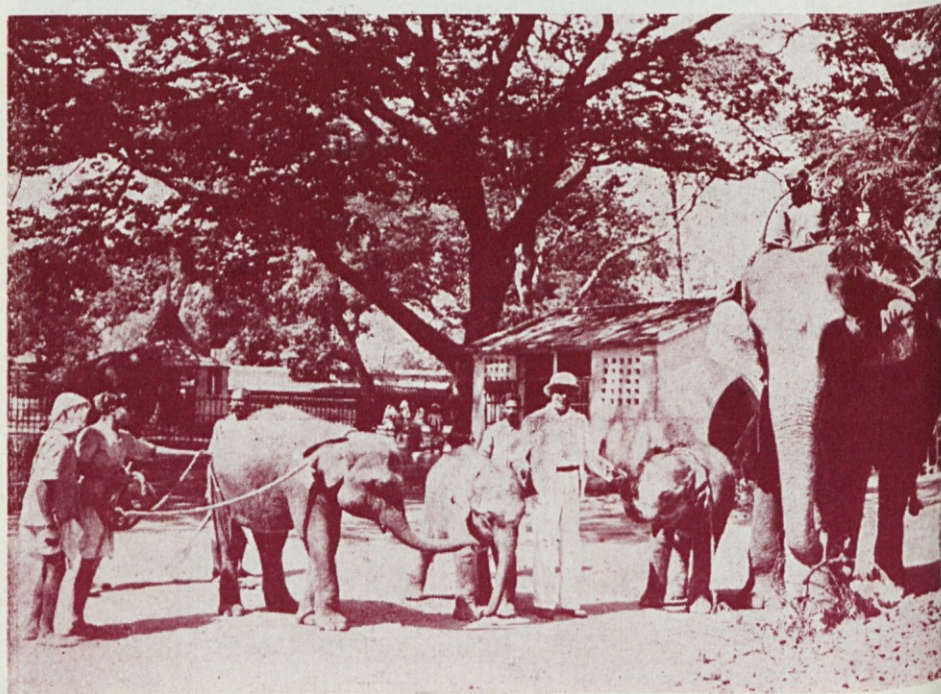

Levo spodaj in tu zgoraj: Otroški praznik na misijonu S. Župančič na Japonskem.

Zgoraj: Reka Brahmaputra v misijonu S. Medveček v Gauthatiju, Assam.

Levo spodaj in tu zgoraj: Prizori iz živalskega vrta v Kalkuti v Indiji. — Spodaj: Indijska misijonarka med mladino na misijonu v Kalkuti. Te slike je poslal o. Cukale.

Mladina na misijonu Morapaj, Bergalija, kjer deluje m. Magdalena Kajnč. Spodaj: Postulantinje in novinke z istega misijona. Redovnic iz Evrope ali Amerike bo vedno marj prihajalo v Indijo, ker so ne le tuji misijonarji, ampak tudi misijonarke nezaželjene od strani oblasti. Zato je velike važnosti delo za vzgojo do-

mačih duhovnikov in redovništva. Hvala Bogu, so misijonarji že v prejšnjih, bolj-
 ših časih mislili in delali za to ter ustanovili vrsto domačih misijonskih družb. V Bengaliji delujejo pred vsem Sestre sv. Ane, kateri pripadajo tudi te postulantke in novinke, ki nam jih kaže slika. Molimo za domače poklice in njih vzgojo!

Dve sliki domačega življenja črncev v pokrajini Transvaal v Južni Afriki, kjer delujejo slovenski Misijonarji Sinovi presv. Srca Jezusovega. Poslal jih je br. Poznič.

Pogled na budistično pagodo v Indiji.

SVET KRISTUSU!

KLIC TREH PRAZNIKOV

V tem mesecu se srečata dva praznika, ki gresta prav v jedro misijonstva: Vnebohod in Binkošti.

Prvi praznik prikazuje, kako hodimo z Jezusom — prav kot tedaj! — Marija, apostoli in izbranci izvoljenega ljudstva, Jezusova Cerkev. Zveličarjeva družba je več kot vse drugo. Za njegovo prijateljstvo puščajo premoženje, sorodstvene vezi, slavo, ugodje; za njegove besede so pripravljene pričevati s trpljenjem.

Na drugi praznik so spet združeni Marija, apostoli, Jezusova Cerkev. Tik pred vnebohodom so prejeli naročilo: Pojdite in učite! — zdaj prejemajo moč, da ga izvrše. Takrat v družbi s poveličanim Jezusom, zdaj v družbi z njegovim Duhom, na poti k poveličanemu Jezusu. Takrat so vsi pogledi sledili dvigajočemu se Gospodu in ostali za vedno uprti navzgor, zdaj prejemajo od zgoraj navdih in tolažbo in polet. Takrat so vsi uvideli potrebnost in pomembnost božjega daru upanja, zdaj občutijo z vsem bitjem, kaj je Ljubezen. Odslej naročilo ni več težko, ni več moči, ki bi misijonarja mogla streti, nasprotno — ovire, trudi, trpljenje se v ljubezni spreminjajo v orožje zmage.

Tega se mora zavedati vsak, ki dela za širjenje božjega kraljestva. Cerkev je kot posebno opozorilo prav binkoštni praznik postavila za zbiranje voljno prenašanega trpljenja. To orožje je še vedno tako slabo izrabljeno, da se je vedno znova treba ustaviti ob njem.

V razmerju do trpljenja se delimo v tri skupine. Velik del kristjanov beži pred njim, ko pa vanj pade, obupuje in ga preklinja.

Druga skupina so tisti, ki se trpljenja sicer boje, prosijo Boga, da jih pred njim reši, kadar pa nadnje pride, ga vdano sprejmejo.

V tretji skupini so redke izbrane duše, ki so spoznale odrešilno moč trpljenja in jih ljubezen priganja, da si ga žele in ga z veseljem nosijo Bogu in dušam v dar.

Vse tri skupine so potrebne milosti: prva, da se spreobrne, da ji bo trpljenje v zveličanje; druga, da se okrepi in da tudi v trpljenju misli na brate, tretja pa je povsem stvaritev milosti, kajti „ni človeku po naravi dano križ nositi, križ ljubiti... Ni to človeška moč, ampak Kristusova milost...“ (Tomaž Kempčan).

Naj sledi tu kratka antologija o trpljenju.

Odrešenik: „Najbolj silno sem občutil muke na getzemanskem vrtu, bolj kot v vsem ostalem trpljenju. Popolnoma sta me zapustila nebo in zemlja in prenašati mi je bilo breme vseh grehov človeštva. Sveti Bog me je, ne oziraje se na mojo nedolžnost, razjarjen udaril in mi dal piti me je, ne oziraje se na mojo nedolžnost, razjarjen udaril in mi dal piti kelih z žolčem in grenkobo svoje pravične užaljenosti, kakor da bi pozabil na svoje ime Očeta, da me žrtvuje svoji pravični jezi. Ni ustvarjenega bitja, ki bi moglo razumeti ogromnost in silo muk, ki sem jih tedaj prestajal.“ (Navedeno v „Življenju in delu sv. Marjete Alacoque“).

1. človek iz prve skupine: „Geslo mi je skoval poganski pesnik:

‘Uživaj dan!’ Strežem sebi, bližnjega mi ni mar. Bežim pred bolečino, o smrti si prepovedujem misliti. Udarce usode ravnodušno sprejemam, notranje glasove prevpijem z bučnim veseljem in s pijanostjo čutov.“

2. človek iz prve skupine: „Prekletu trpljenje! Majhen del ljudi uživa vse, na pa življenje brca. Sovražimo se in obupujemo. Kar ostane, je stisnjena pest.“

Tomaž Kempčan (za drugo skupino): „Glej, v križu je vse, in smrt vse odloči; in ni druge poti do življenja in do pravega notranjega miru, razen poti svetega križa in vsakdanjega zatajevanja.

Nič ni Bogu prijetnejšega, nič zate bolj zveličavnega na tem svetu, kakor voljno trpeti za Kristusa.“

Za drugo skupino še **J. Lionnet** o pesniku **Huysmansu**, žrtvi raka, ki je trpljenje podaril Bogu za blagor človeštva:

„Ne, ti nisi bil suho in neplodno drevo,
gruda peščena brez klasja, neraben tlačan;
v vinogradu mojem ni boljšega hlapca,
kot je bolnik, ki moli in vdano trpi...
Tvoje bolesti sem v milosti obračal.
Na šibke še klice vesti in kreposti
sem jih rosil — plodonosno deževje;
ta tok je krepil se od leta do leta
s tvojimi mukami, vzdih, prošnjami.
Reka ljubezni je ogrevala zemljo...“

In še dva za tretjo skupino:

Marjeta Marija Alacoque: „Nisem jenjala s prošnjami Bogu za resnično spreobrnjenje vseh duš, ki so razsodile njegovo pravičnost in mu darovala zasluženje svojega Zveličarja v zadoščenje za prejete žalitve; darovala sem njegovi božji dobroti samo sebe, da bi pretrpela vse muke, ki bi mi jih hotel poslati — rajši, kot da bi videla pogubljenje teh duš, katerih odrešenje ga je toliko stalo.“

Sv. Frančišek de Regis: „Življenje bi mi postalo neznosno, če mi ne bi bilo nič trpeti za Kristusa.“

Naj nam ob prazniku Vnebohoda jasneje kot doslej zadoni Jezusovo naročilo: „Pojdite in učite“. Delajmo v družbi z Njim, z Marijo, z apostoli. Sv. Duh nam bo vlil ljubezni, pa se ne bomo več bali najmočnejšega odrešeniškega orožja — trpljenja.

Kadar bomo spet plen svoje slabosti, žalosti, nevednosti, lenobe, takrat pa bomo v sv. Rešnjem Telesu našli vsega, kar nam manjka. Letos se praznik Kristusovega Telesa združuje z onima dvema v istem mesecu. Sprejmimo nauk, ki nam ga ta okolnost ponuja! Iz vseh misi-jonov pripovedujejo poročila, kakšen vrelec milosti je tabernakelj za duhovnika, za vernike in za pogane. Od našega prijateljstva do Jezusa na oltarjih je tudi odvisno, koliko duš bo privedel iz teme v luč svojega kraljestva.

Prof. Alojzij Geržinič, Buenos Aires

MISIJONSKI DAN BOLNIKOV

Binkoštni praznik — dan, ko je mlada Kristusova Cerkev prvič stopila pred javnost in (takoj pridobila več tisoč mož — je praznik rasti Cerkve, misijonski praznik.

Kristus je Cerkev ustanovil v trpljenju, apostoli so jo širili v trpljenju in utrdili s trpljenjem, misijonarji so jo ponesli in jo še prinašajo v vesoljni svet z nemajhnim trpljenjem . . . ; tudi mi, ki hočemo pri vsem tem velikem podjetju sodelovati, moramo sodelovati s trpljenjem.

In kdo več trpi, telesno in dušno, kot bolnik? In kdo more s trpljenjem več storiti za misijone, kot bolniki?

Binkošti — misijonski dan bolnikov.

Če bi vsi verni bolniki ta dan vdano prenašali svoje trpljenje in ga darovali Bogu za misijone, kolikim misijonarjem, kolikim dušam bi bilo pomagano, koliko težkih misijonskih problemov bi bilo razrešenih, kako bi pognala rast svete Cerkve!

Bolniki!

Vaše življenje je kakor nebo, natrpano z oblaki trpljenja. Sprožite s svojo veselo daritvijo iz teh trpljenja težkih oblakov blagodejni dež milosti, da se namoči trda misijonska ledina, da bo olajšano delo orača in sejalca — katoliškega misijonarja na Kristusovem misijonskem polju!

Misijonski apostoli! Obiščite bolnike in povabite jih k tej tako rodovitni žrtvi! To naj bo Vaša binkoštna misijonska akcija!

Tako bo vse kraljestvo božje obogatelo: misijoni bodo še bolj zaživi, bolniki bodo neizmerno uteho začutili, mi si bomo dragocenih milosti zaslužili . . .

In spet bomo za korak bližje našemu cilju:

SVET KRISTUSU!

„NA SVOJEM MESU DOPOLNJUJEM“

Marko Mavrič, Adrogué

1. RESNICA JE V SREDI

Kar pogledjmo okrog sebe! Ta bo dejal: „Svet je solzna dolina, vse na njem je zanič; človek hodi iz trpljenja v trpljenje slabši kakor žival, ki vsaj ne ve, da trpi; slabšega si sveta ni mogoče misliti.“ Drugi (teh je manj) pa govori: „Ne moreš si želeti boljšega sveta. Požvižgaš se na vse in delaš, kar se ti zljubi: jesti imaš, piti tudi, oblečen si, čedno stanovanje imaš, kino, konjske dirke — boljše ne more biti!“

Oba imata po svoje prav. Resnica pa bo v sredi. Bo res?

Gotovo bo vedel tisti, ki je svet ustvaril. Tisti pa govori:

„Ustvaril sem vse 'in bilo je dobro' (1 Moz 1,25); ko sem človeka, je bilo celo 'zelo dobro' (1 Moz 1,31).“

Tvarno zlo je nujno: Dež je potreben, a vendar premoči do kože. Toplota in svetloba sta potrebni in ju brez sonca ni, to pa tako neusmiljeno žge. In vendar jaz dajem „z neba dež in rodovitne čase“ (Apd 14,17) ter velevam „soncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi“ (Mt 5,45).

Pa je še zlo, ki ga je človek sam hotel: nravno zlo, greh, in mnogo telesnega gorja. Ko bi Adam ne grešil...

Temu zadnjemu pa se upiramo: S kakšno pravico je Adam odločal zame?

Že nam odgovarja Bog: s kakšno pravico odločaš ti, ki si pijanec, lenuh, da bo tvoj otrok duševni in telesni slabič pa ubog? Jaz, ki sem ga ustvaril, sem hotel, da je človeški rod eden po izvoru in skupni usodi. Jaz sem dal Adamu pravico in čast odločati tudi zate. Adam je odločil — in ti dan na dan odločaš proti meni — in sebi in tvojim bratom.

Resnica je torej v sredi: na svetu je dobro in zlo. Zvedeli pa smo še več: veliko zla povzroča človek sam; zato ga tudi veliko more preprečiti in tako storiti mnogo dobrega — pa to že ne spada sem.

2. JE PAČ TAKO

Poglejmo rajši, kje povsod je trpljenje!

Da si pridobiš tvarnih dobrin — koliko trpljenja! „Prekleta bodi zemlja zaradi tebe: s trudom se živi od nje vse dni svojega življenja“ (1 Moz 3,17).

Hočeš biti čaščen in slavljen — pa nimaš ugleda, te ne priznajo niti ne poznajo.

Oblasti še nad sabo nimamo, kaj šele nad drugimi. In če jo imaš, ti je v srečo? Mar ne nasprotno v vedno jezo? Pa preden si jo dobiš, koliko prizadevanja je potrebnega.

Trpiš, ker nimaš telesnih dobrin kakor drugi ali vsaj ne v tolikšni meri: telesna moč, lepota, zdravje.

Kaj te stanejo duhovne dobrine in njih pridobivanje: znanje, umetnosti, umetnost.

„Spolnuj zapovedi!“ (Mt 19,17). Brez resnega truda ne gre. Če pa hočeš še več: izpolnjevanje svetov ubožstva, čistosti, pokorščine, biti popoln kakor nebeški Oče, hoditi za Kristusom brez pridržka — odpovej se samemu sebi in vzemi vsak dan svoj križ (gl. Lk 9,23).

Resnično, trpljenja ne manjka. Zato je važno.

3. KAKO ODGOVARJAMO

Morda preklinjamo ves svet, hudiča, svetnike pa Boga. Pa imam razlog za to? Dejal bi, da ne. En sam smrtni gréh zasluži večno kazen. In če bi nikoli ne bil grešil, pa trpim — morda velja zame, kar je Jezus dejal o sleporojenem: „Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak zgodilo se je, da se razodenejo na njem božja dela“ (Jan 9,3). Kristus je bil brez greha, a je umrl na križu. Glejmo Marijo z mrtvim Sinom v naročju!

Mogoče sprejemamo trpljenje s krščansko vdanostjo v božjo voljo: „Oče, ako ne more ta kelih mimo iti, ne da ga pijem, zgôdi se tvoja volja!“ (Mt 26,42).

Morebiti se ga celo veselim, ga iščem. Ne zaradi trpljenja samega, kakor indijski spokorniki, marveč zaradi zadoščevanja, zasluženja, ljubezni do Boga.

4. ČAROVNA PALICA

Včasih trpimo, ker je pač trpljenje neizbežno, n. pr. vsakdanje delo za kruh. Včasih, ker smo si pač zastavili tak cilj, ki ga brez trpljenja ni, n. pr. dosega poklica. Različni so vzroki trpljenja, kakor smo že videli. Trpljenje pa ostane trpljenje.

Vendar je nekaj, kar ga spreminja, kar smo pravka ugotovili. To je naš odnos do trpljenja, stališče, ki ga mi do trpljenja zavzamemo.

Lahko se to zgodi nezavestno: vzdih, kletvina — kar pomeni odpor —, ali zavestno: zdihljaj — kar pomeni pritrditev, vdanost. Le zavestno je res človeško in ima zato tudi vrednost.

Če zavestno odklanjamo vsakršno trpljenje kot zlo, grešimo. Če neizbežno sprejemamo z vdanostjo v voljo božjo ali celo z ljubeznijo, hodimo za Kristusom: po njegovem zgledu zadoščujemo in zaslužujemo. To svoje prebogato zasluženje lahko spet obračamo v prid sebi ali svojim dejanskim ali možnim bratom po krvi, veri.

Vse je torej odvisno od namena. Namen je kakor čarovna palica: Udariš po zlatu — pa bo dim ali slama, ki bo zgorela sodni dan. Ali udariš po puhlici — pa bodo dragulji.

5. NOBEN PRAŠEK

Človeško telo ima milijone neznatnih delčkov, ki opravljajo vsak svojo majhno nalogo; vsakteri je potreben za celoto.

Bog je ustvaril človeštvo kot enoto, iz enega samega debla. Tudi v nadnaravnem redu je to enoto ohranil: v Adamu smo vsi grešili, kakor bi bili lahko vsi živali; v Kristusu smo vsi oživeli. Kristus je ustanovil Cerkev, ki je skrivnostno telo: z glavo, ki je sam, z udi, ki so v nebesih — zmagoslavna —, v vicah — trpeča —, na zemlji — vojskujoča se —

Cerkev. Na zemlji smo dvojni: že dejanski udje in možni, tisti, ki naj bi šele bili po Kristusovi milosti in delovanju dejanskih udov.

Vsak ud ima v tem telesu svojo nalogo: ta je papež, oni samostanski čevljar, ta družinska mati, ta dekle, ki vse življenje trpi privezana na posteljo... Vsi so potrebni za celoto, ki naj bo. Ki je torej še ni. Odrešenje se namreč še nadaljuje v posameznikih, ki se mora vsak sam odločiti. „Kristus umira do konca sveta. Tako dolgo ne smemo spati“ (Pascal). V telesu en ud služi drugemu, vsi pa vsem. Tako tudi v telesu, ki je Cerkev. Vsak doprinaša s svojim majhnim ali velikim deležem. Mogoče je najtežji delež telesno trpljenje. Zato pa najzaslužnejši. Sveti Pavel je zapisal: „Zdaj se veselim v trpljenju za vas in s svoje strani na svojem mesu dopolnjujem, kar nedostaja bridkostim Kristusovim, za njegovo telo, ki je Cerkev“ (Kol 1,24).

Gregorčič je zrl v božjo ustvarjalnico, v to neprestano prenavljanje iz bitja v bitje — „a prah nobeden se ne izgubi“. V telesu Cerkve se ne izgubi noben prašek trpljenja.

Moderni razbijajo atome: eno v polno zadeto atomsko jedro sproži celo verigo nadaljnjih razstrelkov, neznamen atomček izzove strahotno silo — v korist? V razdejanje? Če udarim s čarovno palico dobrega namena po trpljenju, ki se mi upira — kdo ve, če ne bo ta prvi „zgodi se tvoja volja“ priklical novih in novih in tako novih in novih zasluženj, novih in novih spreobrnjenj?

Vržem kamen v sredo morja. Morje vzvalovi v krogih in valovi ti soče kilometrov. Moja še tako malenkostna žrtvica, vržena v morje Kristusovega zasluženja, valovi do plitvin kakega japonskega srca ali čeri arabskega...

6. MOGOČEN VIR SILE

Že najstarejši narodi so poznali daritev kot najgloblji, najpopolnejši izraz češčenja Boga, v zadoščenje in prošnjo za nove milosti. Tudi apostol Pavel trdi, da ni odpuščanja grehov brez prelivanja krvi (Hebr 9,22). Daritev ni sicer nujno vedno in resnično prelivanje krvi: ni v daritvi svete maše, tudi ne v darovanju duhovnih daril svetega življenja (1 Petr 2,5). Redno pa pomeni daritev nekaj za človeka najtežjega; nekaj, kar čuti, da je tesno v zvezi z njegovim življenjskim sokom, krvjo. Najpopolnejša daritev, ki jo danes more vsakdo prinašati Bogu, je vdano trpljenje. Saj pravimo, da trpljenje srca kri.

Sv. oče to dobro ve. Zato je v Marijinem letu govoril bolnikom: „V vas, ki ste dragoceni biseri in mogočen vrelec sile za Cerkev bžjo, stavlja namestnik Kristusov svoje upanje...“

Ko bi vsi trpini zasluženje svojega trpljenja vsak dan darovali po rokah Cerkve nebeškemu Očetu za svoje brate in sestre po veri, ki so že ali bi naj šele bili!

PUŠČAVA JE VZCVETELA...

Afriški misijoni znova in znova privlačijo pozornost vsega katoliškega sveta. Iz dveh razlogov: ker so to misijonske pokrajine, ki so v resnično zadoščenje in največje upanje katoliški Cerkvi; pa ker so prav zaradi svojega vzpona v zadnjih desetletjih v največji nevarnosti za svoj presenetljivi katoliški razmah. Pretirani nacionalizem, ki je kot nezadržna vaba mogočno že prekvasil in zajel tudi najbolj odmaknjene zamorske vasi — spomnimo se samo na nesrečno in krvavo prekucustvu Mau-Mau! — in pa marksizem, ki mu vneto sledi da v ugodnem trenutku izrabi vse, kar se izrabiti dá, utegneta v bližnji bodočnosti nanesti več kot veliko zla afriški Cerkvi. Ne smemo pa pozabiti še na tretjo, tudi pretečo nevarnost, ki jo predstavlja znova poživljajoči se Islam s svojimi vsak dan večjimi pohodi v afriška osrčja, vsak dan večjim fanatizmom, ki ne pozna meja in se za še tako velike žrtve ne meni.

PUŠČAVA V CVETJU

Afrika se je po prvih krščanskih stoletjih plodne zemlje evangeljski besedi nenada zaradi vandaških in poznejših arabskih vpadov sprevrgla v neplodno puščo, kjer je krščanstvo navkljub tisočem mučencem in pričevalcem docela zamrlo. Šele ob koncu prejšnjega stoletja, nekako v času, ko je Knoblar začel s svojimi pionirskimi podvigi v Sudanu, je v davnini vsejano seme začelo znova kaliti. Tudi v tej črni zemlji so se uresničile Tertulijanove besede: "Kri mučencev — seme novih kristjanov...". Izkazalo se je, kot že tolikokrat v zgodovini, da nobena žrtev v božjih načrtih ne gre v pozabo, marveč obrodi, kadar pride njen čas, obilen in zdrav sad. Nova pomlad je zavela preko črnega kontinenta in dežela, ki so jo še pred sto leti zvali „zemlja prekletstva“, je v nekaj desetletjih postala s svojim vsak dan bolj prodirajočim in iskrenim krščanstvom „zemlja blagoslova“. Duh božji je zavel čezno s svojim mogočnim, vseosvajajočim dihom. Danes je ona, črna Afrika vir zadoščenja in upanja vsemu misijonskemu delovanju Cerkve. En sam pomenljiv primer za to: največji ciborij na svetu, kjer je lahko shranjenih do dvajset tisoč hostij, imajo in uporabljajo v ruandskem misijonu, v črni Afriki! Tam kjer je živelo pred sto leti komaj četrta milijona kristjanov, kjer jih je bilo po prvi svetovni vojni komaj tri milijone, jih je danes več kot 17 milijonov. Afrika sama ima 200 milijonov duš. Teh 17 milijonov katoličanov predstavlja tedaj skoraj eno desetino. Resnično: puščava je vzcvetela...

Vodi v tem krščanskem preporodu Osrednja Afrika, kjer že lahko mirno govorimo o nekaterih docela katoliških deželah, kot so Masaka, Uganda, Urundi, nekatere škofije Belg. Konga. Tudi Južna Afrika ne zaostaja: katoličani tvorijo tam že 30% vsega prebivalstva, imajo že svojo katoliško univerzo; pred nedavnim so tam ustanovili tudi škofijo, ki jo vodi domači zamorski škof in kjer delujejo izključno domačinski, črnski duhovniki.

Največji dokaz moči afriške Cerkve pa je verjetno odlični in presenetljivo velik zbor domačinske, črne duhovščine: 8 škofov, skoraj 2000 duhovnikov, 1000 misijonskih bratov in čez 4000 redovnic. Sami Afrikanci, sami domačini... v komaj petdesetih letih! Uspeh, kot ga ne najdemo v nobeni drugi misijonski deželi; kvečjemu v Vietnamu. Če upoštevamo naravno mlahavost in nestalnost zamorskega značaja, nam te številke še mnogo več predstavljajo. Vsi ti številni tisoči duhovnikov, redovnikov in misijonark so zvesti apostoli svoje Cerkve, up in ponos vstajajočega krščanstva starodavne, mučeniške Afrike, ponos in slava vesoljnega krščanstva.

Za zgled vsemu svetu bi lahko stavili krščansko dobrotnost, usmiljenje, požnost, zgledno življenje in resnično evharistično vnemo afriških katoličanov. Naravnost sapo zapirajo človeku številke o spovedih in obhajilih v Ruanda Urundi. Na sto in sto je kristjanov, ki mesec za mesecem prehodijo tudi po več sto kilometrov, samo da so lahko pri sveti maši, pa da prejmejo zakramente. Kje jim najdemo primer? V evropskih in ameriških deželah, kjer imajo katoličani svoje cerkve in duhovnika na vsakih sto metrov skoraj, ni sence tega navdušenja in gorečnosti za pričujočnost živega Boga na zemlji, kot v „barbarskih“ pokrajinah črne Afrike. In kaj je več: udobno stanovanje z najmodernejšimi pridobitvami, s hladilnikom in televizijskim aparatom, z lastnim avtomobilom v garaži, z vso drugo podobno navlakom, ki v veliki meri mehkuži modernega človeka, pa vendar dom brez Boga... ali skromna, večkrat iz blata in dračja znesena črnska koliba, brez najpotrebnejšega, v nenehnem boju za vsakdanji kruh številne družine, pa z Bogom, ki se je rodil v hlevu in je prišel odrešit vse človeštvo? Kdo ima večji zaklad?

Presenetljivo visoko segajo tudi spreobrnjenja med Afričani. Naj govore številke v času od 1952-1953; gre tu za krst odraslih oseb: na otoku Madagascar — 10.000; v Francoski zapadni Afriki — 11.000; v Keniji, deželi Mau-Mau, v času revolucije — 13.500; v francoskem Kamerunu — 14.000; v francoski Ekvatorialni Afriki — 17.000; v Tanganiki — skoraj 20.000; v Ugandi — 35.700; v Ruanda-Urundi — 36.900; v Angleški zapadni Afriki — 85.200; v Belgijskem Kongu, navkljub socialističnemu laicizmu, ki skuša ustvarjati zmedo in poplah med katoliškim šolstvom — 92.000... in še in še. Kje je mislijska pokrajina, ki bi se mogla ponašati s takšnim visokim številom spreobrnjenj med odraslimi v enem samem letu? Naj omenimo, da je danes v Ruanda-Urundi okrog pol milijona katehumenov, ki bodo v bližnjih petih letih že vsi tudi krščeni. Sleherno leto upajo tedaj tamkaj na vsaj 100.000 krstov odraslih. Z njimi bo število katoličanov na črnem kontinentu seveda nenehno raslo.

Puščava je vzcvetela. Tudi žrtve, ki so jih dali Knoblehar in njegovi v črno afriško zemljo, so kaj kmalu obrodile svoj sad. Bog jih ni prezrl; Bog jih je poplačal. Ni važno, če niso to doživeli. Važno je, da se je zgodilo, v kar so upali z vsem srcem in v tem upanju tudi umirali.

Puščava je vzcvetela!

TEMNE SENCE

Nič čudnega tedaj, če vsi ti uspehi Gospodovih apostolov do neznosnosti togoté Satana in njegove. Nič čudnega, če hoče večni prekletnik v svojem zagrizenem sovraštvu do vsega, kar je božje, zasenčiti to z božjim soncem milosti in upanja obsijano afriško evangeljsko žetev.

Naravnost blazna naglica, ki žene črni kontinent v stike z moderno civilizacijo, je nedvomno eden glavnih vzrokov za vse mogoče hujskarije in prekucije, ki danes zadevajo afriško deželo. Izbruhi pretiranega nacionalizma, iz krščanske Evrope uvoženega, vedno večja ihta za državno samostojnost in popolno politično ter narodnostno svobodo pri prenekaterem zamorskem narodu, vse to so pojavi, ki dajejo misliti katoliškemu misijonarju in vsemu afriškemu katolištvu. Mau-Mau je s svojo prekucijo zapustila krvave sledi v Keniji... Že takrat smo opozarjali na nevidnega moskovskega režiserja tiste krvave komedije. Pri vseh ostalih afriških nacionalističnih gibanjih je danes že kar očitna marksistična roka, ki iz ozadja vodi in drži trdnó vse niti afriškega sicer idealnega navdušenja, pa ga na vso nesrečo kot koristni tok napeljuje na svoj rdeči mlin. Komunistični

Prizori iz krščanske in poganske Afrike: Zgoraj levo: Največji ciborij na svetu je v mislijonu Ruanda... Desno: Črni novomašnik z bratci in sestricami. Spodaj levo: Misijonska zadruga v Kišantu. Desno: Musliman moli islamski rožni venci.

propagandisti imajo danes na vso nesrečo več kot plodno polje med milijonskimi množicami črnega delavstva. Krivdo za to nesrečo pa nosijo belci, ki po eni strani na vsa usta govore o socialni pravičnosti in v zbornici Združenih narodov, po drugi pa nič manj kruto ne izkoriščajo zamorskih rok, kot so njega dni despotje izkoriščali brezpravne sužnje. Komunizem je danes v črni Afriki resnična in stvarna nevarnost, ki utegne že v bližnji bodočnosti več kot resno ogroziti cvetočo puščavo Božjega kraljestva na črnem kontinentu.

Druge pošastno senco pa meče na afriško krščanstvo islamski polmesec. Islam je mogočen in nevaren sovražnik. Nič manj od komunizma. Globoko zakoreninjen prav v afriški zemlji — vsa severna Afrika je njegovo kraljestvo, drzen in odločen v svojem prodiranju, kot pred tisoč leti... Najnevarnejši pa morda v svojem zagrizenem odporu in neprodorni zaprtosti do vsega, kar je krščansko. V borih dvajsetih letih, od 1931-1941, so mohamedanci v črni Afriki od prvotnih 44 milijonov porasli na 80 milijonov. Kdo bi se ne zgrozil nad tolikšnim napredovanjem, če ga primerja s sicer mnogo obetajočimi, pa vendar v primeru z vneto prerokovih misijonarjev tako bornimi številkami porasta katoličanov! Islamu je v danih danes že 40% vsega afriškega prebivalstva. Ko razmišljamo o tej dvojni nevarnosti za afriški katolicizem, tako resni za nadaljni razcvit Kristusove Cerkve med zamorskimi narodi, si nehoté zastavljamo vprašanje: Kaj ne bo že v nekaj desetletjih, morda v nekaj letih celó prišlo do zloma poganstva med Afričani, ko se bodo ti, ki danes še verjamejo v malike in fetišé, nujno uklonili ali islamu, ali krščanstvu? Tretje poti ob umirajočem poganstvu v Afriki ni! Komunizem pa podtalno rovavi itak na obeh straneh. Samo od katoliškega sveta zavisi, ali bodo milijoni črncev kaj kmalu prešli h Kristusu, ali pa pod Mohamedov polmesec!

DELAVNE ROKE PA... DENAR!

Trenutki, ki jih v naših letih preživlja afriški kontinent, so in bodo odločilni za krščanstvo v tej zemlji. Smemo upati, da bodo mnogoobetajoče današnje krščanske kalí pognale zdrav sad in se razrasle v mogočno drevo, ki bo junaško kljubovalo vsem viharjem, pa naj pridejo od kjer koli? In še tole zagonetno vprašanje: se je sploh mogoče ustavljati takšnim pretečim nevarnostim, kot jih prav v črni Afriki predstavljata islam in komunizem? Ne bo morda krščanstvo podleglo, kot se je zgodilo v času arabskih navalov na afriškem severu?...

Trda in zagonetna vprašanja, ki mučijo in grizejo in rosé kaplje gorjupe tesnobe v časo radosti in krščanskega upanja. Res je, da Duh božji živo veje nad afriško zemljo; in kadar veje Duh božji, ni prepreke, ki bi dih njegov ustavila. A odkar je Kristus svoje božje Kraljestvo usoglasil s človeškimi naponi in človeškim čustvovanjem, božji Duh nujno računa pri svojem odrešilnem delu tudi na našo šibko človeško pripravljenost in sodelovanje. „Kako naj verujejo, če niso slišali? In kako naj slišijo, če jim nihče ne pové?...“ (Po sv. pismu.)

Velikanska žetev. Polja so bela bogatega klasja. Divjina in puščava sta vzcveteli, Afrika zori. In delavci, ženjci... saj ne zmorejo vsega. Preveč je žetve, preprostrana so polja, preneizmerne daljave, do kamor seže visoko obetajoče, že belo klasje. Ob večerni uri, vsak večer se to godi, popadajo utrujeni in izčrpani. Prevelika je peza, preneznosen napor. Z izsušenimi očmi zró v afriško nebo, na stisnjene ustne sili ena sama molitev, ki vre iz srca in ne jenja: „Žetev je velika... Polja so bela... Pošlji, Gospod, več delavcev, ker sami vsega ne zmoremo...“

Številke potrjujejo to misijonarjevo molitev. V Keniji in francoski Ekvatorialni Afriki mora vsak misijonar letno krstiti do 50 odraslih; v Ugandi 70; v Ruanda-Urundi 94. Predstavljajmo si, da mora vse svoje krščence misijonar prej učiti, vzgajati jih, zvesto pripraviti na krst. V Ruanda-Urundi so misijonarji, ki

Ena izmed mohamedanskih mošej ob jezeru Débo v dolini Nigra, Afrika.

morajo letno poslušati 40 do 50 tisoč spovedi... Pred nekaj meseci je msgr. Bigirimwani, zamorski škof, poslal v katoliški svet tale presunljivi S. O. S klic, ki je najresnejši opomin vesoljnemu katolištvu: „Oba naša naroda naravnost hrepnita, da bi v množicah prestopila v Cerkev. Samo sto misijonarjev bi še potrebovali. Samo sto misijonarjev bi bilo zadosti, da bi bila Ruanda-Urundi docela katoliška! Razumite nas, razumite danes! Jutri bo prepozno. Ne zamudimo niti trenutka. Polja so zrela in klasje se šibi od bogatije ponujajočih se sadov...“

Če Duh božji računa na naše slabotno človeško sodelovanje pri svoji božanski akciji za zmago božjega kraljestva po vsem svetu, računa tudi na naša slabotna človeška sredstva, ne le na našo dušno pripravljenost, ki pa ne seže do dejanj. Kako čudovito je to božje kraljestvo tu na zemlji: ni od tega sveta in ne trudi se za ta svet, pa je vendar na tem svetu in se kot vsa vesoljna človeška skupnost, ker smo pač njegovi udje, poslužuje za svojo zmago tudi naših gmotnih sredstev.

Pomislimo samo na astronomske izdatke, ki so potrebni za najvažnejši misijonski apostolat — vzdrževanje in rast domače duhovščine. V Afriki je za študij enega samega bogoslovca potrebnih vsaj 1300 dolarjev! V malih semeniščih potrebuje seminarist letno vsaj 100 do 150 dolarjev, če hoče resno študirati. V bogoslovjih pa od 150 do 300 dolarjev vsako leto. Upoštevati je treba tudi žalostno dejstvo, da prav zaradi pomanjkanja denarja premnogi odlični talenti in vneti apostolski duhovi nikdar ne pridejo do svečeniške časti. Kakšna neizmerna izguba za afriško žetev! Kdo nosi krivdo? Čemu se neumno, vse prej kot katoliško vprašujemo in spogledujemo nad pismi slovenskih misijonarjev in misijonark, kadar prosijo za denarno podporo: „Čemu pa vedno samo prosijo?... Čemu vendar potrebujejo toliko denarja?...“ Omenjeni afriški škof msgr. Bigirimwani je v

svoji nedavni poslanici katoliškemu svetu zapisal tudi tole žalostno resnico: „Leta 1951 sem moral z veliko bolečino v srcu zavrčiti 70 od 130 seminaristov, ki so hoteli nadaljevati študije; razlog je bil kar se da preprost — pomanjkanje prostora, učnih moči, predvsem pa denarja...“

Pomanjkanje misijonarjev pa pomanjkanje sredstev! Oboje utegne po krivdi katoliškega sveta zaustaviti zmagoslavni pohod Kristusove blagovesti v črni Afriki. Islam in komunizem bosta v tem primeru imela kaj lahko delo. Kdo bo vzel krivdo na svoje rame?

ALADIN

BUDA IN BUDIZEM

M. Frančiška Novak O.S.U., Siam

Budistična vera ima danes že skoro 2500 let obstoja in že nad 300.000.000 pripadnikov. Ustanovil jo je Buda 5 stoletij pred krščanstvom in več kot 1200 let pred islamom. Njeno razširjanje se je po nekaj stoletjih ustavilo; a некоč je budizem obvladal skoraj vso Azijo, razen vzhodne. Indija, zibelka budizma, se mu je pozneje izneverila in se vrnila k svoji prastari hinduistični in bramanski veri in svojim kastam. Polotok zadnje Indije pa je še vedno po večini budističen, tudi otok Ceylon in množice prebivalstva na Tibetu, na Kitajskem, Japonskem in na Koreji, dasi so v teh deželah z njim pomešane tudi druge vere.

Katoliški misijonarji so prišli na Vzhod med budiste pred zapadnimi trgovci in mnogo prej kot zapadne vojske. Vendar si je v vseh teh stoletjih katoliška Cerkev osvojila komaj 3% budističnega prebivalstva v južnovzhodni Aziji. Bog daj, da bi bili njeni uspehi za Kristusovo kraljestvo mnogo bolj bogati zdaj, ko skoraj ni več onih perečih kolonialnih problemov in ko preti južnovzhodni Aziji, morda bolj kot kateremukoli delu sveta — rdeča nevarnost...

„RAZSVETLJENI...“

Ustanovitelj budizma se ni imenoval Buda, marveč Pra Siddharta Gotama, budistični modrijan, svetnik, duhovni velikan. Po smrti je postal Blaženi, a že prej je bil in ostane Buda, to je *Razsvetljeni*. Vkljub veličini, s katero so ga obdali, Buda le nikako božanstvo. Misel o Bogu, celo o božanstvih, ima malo mesta v Budovem nauku. Buda ni niti rešitelj, on je samo nenavaden človek, ki je našel zase odrešenje in ki je posvetil svoje življenje oznanjevanju „odrešenja“ drugim. Dasi Buda ni oznanjal nove vere in o Bogu nič ne pove, je vendar gorečnost njegovih učencev postala neke vrste vera, pripadnost duha in srca, podobno kot vera in gorečnost marksistov, ki se popolnoma predajo svojem brezbožnemu idealu. Tako je budizem postal veroizpoved s svojim tostranskim in onostranskim življenjem. Moderni ateizem vrne budizem k svojemu izvoru. Vere v Boga v budizmu ni: vsak si mora sam pomagati, se rešiti, in to odrešenje po samem sebi nujno vodi v nič.

Buda ali Pra Siddharta Gotama se je rodil približno 1563 pred Kristusom, v Prednji Indiji, ob obali reke Ganges, kjer je današnji Nepal, ob vzhodju Himalaje. Pripadal je najvišji kraljevski kasti kot sin kralja Sudhotana in kraljice Maje. Njegova hinduistična vera je učila nauk o ponovnih rojstvih. Vsa živa bitja se kot na ogromnem kolesu neprestano rode, umirajo in spet prihajajo na svet po plačilo ali kazen za svoje prejšnje življenje. Ljudje so razdeljeni v štiri velike kaste: najvišjo kraljevsko, pa drugo, a še bolj spoštovano, bramansko ali duhovniško, v tretjo kasto uglednih trgovcev in kmetov in v brezpravno kasto parijcev; nato pridejo še dolge živalske vrste, med katere se človek v prihodnjem življenju lahko vrne za kazen. Odrešenje je samo v odtrganju iz tega neizprosno vrtečega se kolesa...

Buda, to je mladi Pra Siddharta Gotama je rasel v razkošju kraljevske palače. Tri krasne vile je imel kot deček: eno za hladni letni čas, drugi za vroči in še tretjo za deževno dobo; vse so bile obdane s čarobnimi vrtovi, iz katerih se deček po želji svojih staršev ni oddaljil. Ko je imel 19 let, se je oženil in njegova lepa žena mu je rodila sina. Vse je imel, kar bi ga moglo zadovoljiti in osrečiti: mladost, učenost, bogastvo, kraljevsko čast in že prvorojenca. A vse to ga ni zadovoljilo. Nekega dne je vkljub očetovi prepovedi zajahal konja in odšel v svet. Tam je srečal prvič v

življenju trpljenje: videl je starega, nadložnega človeka, videl bolnika, videl mrtveca in srečal meniha. Gotama se je vrnil vznemirjen v palačo; to kar je videl, ga je globoko pretreslo, trpljenja ni mogel pozabiti. Neko noč, ko je vse spalo v palači, je tiho zapustil ženo, otroka, vse in odjezdil na skrivaj s spremeljevalcem, da prouči in razplete problem trpljenja. Kmalu je spremeljevalca s konjem poslal nazaj v palačo, sam pa si je obril glavo, si nadel žolto haljo in odšel kot potujoč menih iskati modrosti in odrešenja od trpljenja. 29 let mu je bilo tedaj. Šest let je iskal razsvetljenja z vsemi sredstvi nekdanjih hinduističnih menihov: postil se je in mrtvičil s petimi „menihi“, a brez uspeha, do razsvetljenja ni prišel... Potem je spremenil svoj način življenja: post je omilil, peti menihi so mislili, da je izgubil up in so ga zapustili. A Siddharta Gotama ni izgubil upanja. Sedel je pod sveto Bhodhi drevo, da premišljuje in najde modrost, in sklenil, da se ne dvigne, dokler ne postane Razsvetljeni. Dolgo časa je čakal, močne skušnjave so ga obdale, on pa je vztrajal in klical zemljo, na kateri je sedel, za pričo svoje stanovitnosti. Imel je takrat 35 let. Po 49 dnevih je Siddhartha prišel do razsvetljenja in postal Buda, to je Razsvetljeni. Vstal je in se napolil v sveto mesto Benares, kjer je prvič razložil svoj nauk petim hinduističnim menihom. Ni ga mikalo, da bi svoj nauk naprej oznanjeval, ker je vedel, kako težko ga bodo razumeli, vendar je šel na delo, z namenom, da pomaga ljudem do rešitve iz trpljenja. 45 let je romal po severni Indiji, govoril in prepričeval. Ko mu je bilo 80 let, je čutil, da se mu bliža konec in kmalu nato, ko je pojedel nekaj težko prebavljivega svinjskega mesa, je težko zbolel, zbral je še enkrat svoje številne učence, jih še enkrat spomnil na svoj nauk „delajte marljivo za svoje odrešenje“, in je odšel v nirvano istega dne in istega meseca ob polni luni, kot se je rodil in bil „razsvetljen“. Zato budisti praznujejo vse te dogodke: Budovo rojstvo, „razsvetljenje“ in odhod v nirvano isti dan in vedno ob polni luni. To je povest o Budovem življenju.

BUDOV NAUK O „ODREŠENJU“

In njegovo „razsvetljenje“ in nauk o „odrešenju“? Na vse to moramo gledati v luči stare hinduistične vere. Budizem je upor proti stari bramanski hinduistični veri. Vendar je Buda marsikaj sprejel od hinduizma, kar je samo po sebi umevno. Ena teh hinduističnih misli, ki jih je Buda prevzel, je, da gredo vsa živa bitja preko vedno se ponavljajočih krogov rojstva, življenja, smrti in ponovnega rojstva, „samsāra“. Še drug hinduistični nauk je bil „karma“ ali kozmični zakon vzroka in učinka, po katerem čednost sprejme plačilo v bodočem življenju, hudobija pa kazen. Kako je ta nauk zakoreninjen v budistih, kaže tale poteza: naše učenke, če se prepirajo med seboj, se takole zmerjajo: „Boš že sprejela kazen v ‘čas nà’, to je v svojem prihodnjem, morda v psico spremenjenem življenju“. Ena naših učiteljic v otroškem vrtcu, kjer je tudi nekaj dečkov, jim je grozila: „Bodite pridni, mladi fantje, ali pa se boste v prihodnjem življenju rodili kot deklice!“ Po načelih svojega zgodnjega učenika pristi budist istovetno prerodenje z usodnimi posledicami „karma“; dejanja, ki jih izvaja budist, niso način njegovega obstoja, so le on sam; on ni torej nič drugega kot nasledovanje svojih dejanj. Da torej uide usodi, mu je treba, da uide samemu sebi. In to mu je možno le po spoznanju, ki ga dobiva po očiščenju, po skrajni zataji, dokler dejanje ne obstoji več in se je „karma“, usoda izničila.

Še druga hinduistična misel, ki jo je Buda prevzel, je pesimistično pojmovanje, da je ta svet bivališče žalosti in nevede, iz katerega morajo modrijani iskati izhod, in tudi hinduistični nauk o odpovedi in samozatajevanju, ki vodi do modrosti. Vse to je Buda prevzel od hinduistične vere, a zavrgel je pot in sredstva te vere in

se tudi ni nič bavil z Absolutnim Večnim, z vseobsegajočim Bramo, ki je središče hinduistične vere.

Strogo askezo hinduističnih menihov je Buda po lastnem izkustvu rajši zamejnjal s srednjo potjo, izognitvijo skrajnosti v življenju mirne nenavezanosti. Posebno je Buda zavrgel indijske kaste z njihovimi velikanskimi krivičnimi razlikami. Po indijskem nauku se človek v porovnem življenju rodi v kasti, kot to zasluži v prejšnjem življenju. Buda se je že rodil v najvišji kasti. Žalostna človeška usoda ga je globoko ganila: vedno znova se roditi, trpeti, umreti; se roditi, trpeti, umreti... in še ostati navezan na neizprosno kolo življenja s svojim lastnim poželenjem! Od tega je Buda iskal rešitve in mislil je, da jo je našel v svojem „razsvetljenju“.

Jedro Budovega nauka in njegovega „razsvetljenja“ so štiri *plemenite resnice* in *plemenita osmera pot*. Rešnice se bavijo z vzrokom in zdravljenjem človeškega trpljenja, pot kaže sredstva za ozdravljenje.

Štiri plemenite resnice so:

- trpljenje je vesoljno;
- vzrok trpljenja je poželenje.
- zdravilo je odstranitev poželenja;
- sredstvo je srednja pot ali osmero plemenitih stez Budovega nauka.

Ta pot je:

- v pravem spoznanju,
- v pravem namenu,
- v pravem govorjenju,
- v pravem vrednotenju,
- v pravih sredstvih življenja,
- v pravem prizadevanju,
- v pravem spominu,
- v pravem mišljenju.

Vse to zahteva mnogo discipline in samozataje in vodi k dobremu življenju in k miru vesti. Tretja in četrta točka obsegata pet zapovedi za vse budiste:

1) ne ubijaj (ne ljudi, ne živali — to ni preveč praktično!); 2) ne kradi; 3) ne prešuštvej; 4) ne laži; 5) ne pij opojnih pijač, ki meglijo duha!

Za posebno pobožne budiste je 8 zapovedi, bonci jih imajo čez 200.

Ko je budist končno po vsem samozatajevanju dosegel „razsvetljenje“, to je spoznanje svojega „jaza“ in njegove ničevosti in ničevosti poželenja, ki nas veže na življenje, doseže ob smrti *nirvano*, to je stan popolnega umirjenja po izničenju, kjer v popolni praznoti obstaja višek modrosti in duhovne zmožnosti. V nirvani je popolnost zakona „dharma“, sijajnost vesoljne blagohotnosti, *maitri*“.

Cesta do nirvane je dolga in naporna: skozi celo vrsto življenj je bitje navežano na življenjsko kolo preko novih rojstev. Na koncu prideš do spoznanja resnice, odrešenja od kolesa življenja, in to je nirvana.

Primitivni budizem je torej prav le filozofsko naziranje, ki nima ne hierarhije, ne obredov, ne žrtve. Budist je, kdor sledi Budovemu nauku, osmerim stezam in spoštuje in ceni največje dobro: tri bisere — *Budo*, njegov nauk, *moralko*, in njegove menihe, *bonce*.

VERA BONCEV

Ker je nenavezan na tostranstvo, je budizem predvsem vera boncev. Idealni budisti so samo bonci, ki slede Budovo stezo v samoti ali v samostanih. Tu v Siamu

kot tudi v Birmaniji, prežive vsi moški vsaj tri mesece kot menihi. To je del njihove vzgoje, priprava na življenje, večkrat na zakonsko življenje. Nekateri pa ostanejo bonci za vse življenje, dasi ne napravijo obljub.

Bončev življenje je zelo preprosto. Največ časa porabi za premišljevanje Budovega nauka. Njegove vrline so ubožstvo, vzdržnost, krotkost. Osebnega premoženja nima, hrano gre vsako jutro prosjačit. Napolniti menihovo skledo ali malho z jedjo, je za budiste versko in zelo zaslužno dejanje. Menih poseduje samo žolto haljo, skledo za beračenje hrane, šivanko, britev in cedilec, ker mora vso vodo precediti, da ne pogoltne in tako ne ubije kake živalice!

Bonci pridigajo o Budovem nauku v pagodah ob praznikih in vzgajajo mladino za budizem v šolah. Vodijo tudi obrede pri sežiganju mrličev. A najvažnejša bončeva naloga je dober zgled: živa pridiga je za budiste kašipot v nirvano.

Tudi laiki imajo svoje, a mnogo lažje dolžnosti. Vežejo jih petere zapovedi, a jih ne vzamejo preveč resno. Pobožne budiste imenujejo „ubasika“; te veže osem zapovedi. Navadno ostanejo blizu pagode, ki je v njihovih oskrbi. Vsaka pagoda obsega kot pravi samostan celo vrsto poslopij. Najvažnejši so prostori z Budovimi kipi. Navadno jih je na desetine. Mnogo je tudi stolpov, ki se imenujejo „čedi“ ali „stupa“. To so okrogle koničaste zgradbe, v katerih hranijo „relikvije“ in druge „svete“ predmete: Budove ostanke, sled njegove noge, simbole njegovega nauka: lotos, kolo osmerih stezá in svete knjige.

Preprostemu ljudstvu filozofsko razmotrivanje ni moglo zadostovati. Njegova duša je morala izraziti svoje čustvovanje in tako se je pod vplivom bramanizma budistični nauk kmalu sprijaznil z mnogimi obredi. Tako je med ljudstvom veliko praznoverja, „sajasat“, to je vera v različne dobre in zle duhove, genije, katerim ljudstvo prireja različne praznike, da tako odvrne zlo in jih potolaži z darovi.

„VEČJI VOZ“ IN „MANJŠI VOZ“

Kot smo že omenili, je budizem že skoraj 2500 let star, medtem ko prastara hinduistična vera, iz katere je izšel, šteje več kot 4000 let. V 300 letih po Budovi smrti se je budizem razširil po vsej Indiji in Ceylonu. Zaradi trgovskih stikov preko himalajskih gora se je kmalu razširil tudi na Tibet, na Kitajsko in preko nje na Japonsko. V teh deželah se je budistični nauk pomešal s tamkajšnjimi verskimi nazori. Na Kitajskem, Japonskem in v Tibetu so začeli bonci učiti nauk, ki je bil manj strog in bolj primeren za navadnega človeka. Tako se je budizem razdelil v:

mahayana — severni budizem ali „večji voz“ in

kinayana — južni budizem ali „manjši voz“, to je primitivni budizem.

Mahayana je budizem Tibeta, Kitajske in Japonske, ki živi ob strani drugih verstev. Hinayana je budizem kot tu v Siamu, v Birmi, na Ceylonu, kjer ima še zelo močno življenje. Indija, zibelka budizma, se je vrnila k svoji stari hinduistični veri z nekdanjimi kastami. Islamske zmage v Indiji v 12. stol. po Kristusu, so budizmu v Indiji zadale zadnje udarce.

Na Kitajskem skušajo rdeči zmagovalci izpodkopati severni budizem in delo na tem terenu jim ni težko. Težje je v Tibetu, kjer je budizem globoko zakoreninjen; saj tretjina prebivalstva živi v samostanih, a tudi tu so menda komunisti že dobro uspeli.

Dežele, kjer vlada južni budizem, pa so pod vplivom svobodnega sveta in vlade se trudijo za njegovo prerojenje. Lani se je 2500 boncev in na tisoče budistov zbralo v Rangoon v Birmi za šesti svetovni budistični kongres, da očistijo in prevedejo stare budistične biblične tekste in vse to pod pokroviteljstvom vlade. Tudi tu v

Siamu vlada, kar le more, podpira budizem, dasi pusti popolno svobodo drugim verstvom.

Moderni brezbožniki sicer iščejo soglasja z budizmom, češ da sta si ateizem in budizem podobna. Ateizem zanikava Boga, budizem ga sploh ne vzame v poštev. Budizem je zgrajen skoro docela na racionalistični podlagi, njegovo stališče do znanosti je v marsičem podobno modernemu ateizmu. Vendar sta si moderni ateizem in budizem radikalno nasprotna.

Podlaga budističnega nauka je disciplina, zatajevanje samega sebe in ne želena disciplina *od zunaj*. Budizem je filozofsko naziranje, ki polaga veliko važnost na življenje *duha*, na onostransko razsvetljenje, in ne v upanje na raj na zemlji. Budizem ne ljubi borbe, marveč mir; se bo li boril za svojo svobodo? A budizem visoko ceni svobodo misli in duha in to je njegova velika poteza.

„Ne verujte, ker so vam povedali, ali ker je tako v tradiciji, ali ker ste si sami izmislili! Ne verujte svojemu učitelju samo zato, ker ga spoštujete kot učitelja! Toda, kar ste sami dobro premislili in razčlenili svoje misli, in ste našli, da vodijo v dobro, in je v blagostanje vseh stvari, temu nauku verujte, oklenite se ga in vzemite si ga za vodilo.“ (Buda svojim učencem.)

Budistično naziranje je najbrž globlje, kot ga mi doumevamo. Budisti, ki žive po naukih svoje vere, dosežejo znatno nravno višino in disciplino samega sebe, kar mnoge napolnjuje z velikim zadovoljstvom. V njihovi zgodovini najdemo velike mislece, njihova literatura je izredno bogata, njihova umetnost včasih eksotična, pa tudi očarujoča. A na žalost Buda, ki je hotel postati rešitelj polovice človeštva, ni našel Boga... Boga ljubezni; ni videl Luči, v kateri bi bil spoznal, da se mora njegov Stvarnik in Zakonodajalec sam v usmiljenju skloniti nad padli človeški rod in mu poslati Odrešenika: svojega lastnega Sina.

Buda je sanjal. Naj se Vzhod zbudi, njegove sanje ne bodo razočaranje: Kristus jih je uresničil.

„Vse smo zapustili,“ pravi Peter Kristusu... Modrijan je to tudi storil... „in sledili smo Ti,“ je dodal Peter in za njim kristjan, in to je VSE. Kar je Buda videl pod drevesom in „razsvetljenju“, to je izročil svojim. A nekdo *Drugi* ga je videl, ki je nad časom in ki je dejal Natanaelu: „...ko si bil pod smokvinim drevesom, sem te videl“ (Janez I,49). On je videl tudi Buda, in kar je dobrega v njegovem nauku, mu je On dal videti, ker On „razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet“ (Jan I,10). On razsvetljuje vse, ki hočejo odpreti oči in iščejo brez napuha.

Naj Njegovi misijonski delavci in delavke v polni meri pomagajo dušam, ki jih meglena, prebleda mesečna svetloba budizma ne more več zadovoljiti, da se ne izgube v teminah materializma, marveč se dvignejo iz budističnih sanj, da iščejo, srečajo in spoznajo in vzljubijo našega neskončno dobrega Očeta, Odrešenika Jezusa Kristusa in Posvečevalca Svetega Duha. Dušam pa, ki se še niso zbudile in še ne čutijo hrepenenja po Bogu, temveč žive v dobri veri po budističnem nauku, naj naše skupne molitve in žrtve pomagajo zlasti v najbolj odločilnih trenutkih, da ne padejo v oblast peklenskega sovražnika, marveč postanejo tudi one deležne obljub Kristusovih v njegovem večnem Kraljestvu.

In komu moremo izročiti to velikansko zadevo spreobrnitve budističnih ljudstev, če ne Brezmadežni Devici Mariji, Materi Odrešenika in prvega Misijonarja? Po njej lje prišel med svoje izvoljeno ljudstvo, po njej je prišel k nam evropskim narodom. Naj Marija pripravi prostor v budističnih srcih za sprejem Resnice in Življenja!

NASVETI MISIJONARJEM V SIAMU

Poroča m. Frančiška Novak O.S.U., Chiengmai, Siam

„Teh nekaj nasvetov misijonarjem, ki delujejo na siamskem severu, je podolgoletnih misijonskih izkušnjah napisal pred svojim odhodom h kartuzijancem prvi chiengmaiški misijonar-župnik. V njih je obsežena izredna modrost tega pionirja Kristusove Cerkve. Dasi se neposredno ne tičejo našega misijonsko-vzgojnega delovanja, so bili vendar pisani za isto okolje, kjer me živimo in delujemo. Po njih naj bralci „Katoliških misijonov“ spoznajo, kakšno je misijonsko delo na našem koncu sveta in s kakšnimi zapletenimi težavami se mora misijonar tukaj ukvarjati.“

✓ NEKAJ NASVETOV misijonarjem, ki delujejo na severu Siam:

Oprostite, da vam hočem pred odhodom zapustiti nekaj nasvetov, ki vam bodo morda pomagali pri delu, ga poglobili in razmahnili. Moja želja je, da bi jih tisti, za katere sem jih napisal, mogli porabiti bolje kot jaz, in bom prosil Boga, naj jim nakloni to milost.

Zaupanje. V težavah imejte neomajno zaupanje v božjo Previdnost, ki je ustanovila chiengmaiški misijon vključ s satanovim nakanam in ki ga bo varovala v njegovem razvoju.

Dobrota. Bodite dobri, predobri za vse, rajši kot premalo dobri. „Več muh boste ujeli s kapljo medu kot s sodom jesiha...“ (Sv. Frančišek Saleški).

Trdnost. Vendar ne ugodite brez razsodbe vsemu, kar vas bodo prosili katoličani in pogani, ker bi sicer hitro izrabili vašo dobroto. Predvsem ne izzivajte nevoščljivosti in zavisti, ker imajo vedno žalostne posledice. Včasih je treba biti zelo trden v odločitvah, a vedno dober in blag, kadar je treba kaj odreči ali zapovedati. „Suaviter et fortiter“. („Blago in odločno.“) Doseči „fortiter“ preko „suaviter“.

Potrpežljivost. Treba je biti zelo potrpežljiv, nikdar ugasniti steno, ki se še kadi. Morda bo sam ugasnil, a mi moramo vse storiti, da ostane živ.

Katehisti. Če je treba biti dober in potrpežljiv z vsemi, koliko bolj s katehisti in z važnimi osebnostmi, kajti ti ljudje so „množitelji“. Če so ti navdušeni in pod vplivom vašega dobrega zgleda, mnogi drugi bodo sledili; če so ti užaljeni in pod vplivom slabega zgleda, mnogi drugi bodo tudi... Izognite se temu, kar bi moglo dati slab zgled.

S katehumeni in novimi katoličani ne ravnajte kot z onimi, ki so trdni in ukoreninjeni v veri že vrsto let ali od mladosti. Malenkost jih navduši in malenkost užali. Ne dajmo jim niti „pohujšanja slabih“, kajti mladi novi katoličani so omahljivi, in to ni njih krivda, so pač novorojeni otroci, ki smo jim dali življenje v Kristusu. Zanje moramo imeti potrpežljivost in skrb matere za novorojenčka.

Širokost duha. Ne smemo se čuditi napakam novih katoličanov. Ali mati očita novorojenčku, svojemu otročiču, če ji umaže plence v prvih letih svojega življenja? Oprostite tej primeri; je pa polna nauka za nas vse.

Kritika. Kdorkoli se česa loti v slavo božjo, tega bodo kritizirali. Torej se ni treba čuditi in razburjati zaradi kritik. Pred Bogom jih moramo premisliti in izkoristiti, kadar so dobre.

Dobro medsebojno razpoloženje. Nikoli se ne kritizirajmo med seboj, marveč svetujmo si z ljubeznijo kot bratje in sestre — v slavo božjo in zveličanje duš. Če kdo stori napako, ki užali katoličane, morajo sobratje pomagati izbrisati nezaželeni vtis, ki ga je napaka napravila, z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago. „Cor unum et anima una“, enotnost je moč, a razdeljeno kraljestvo bo propadlo.

S protestantskimi voditelji moramo biti previdni in se izogniti vsakemu izzivanju v debati, vsaki besedi, ki bi mogla raniti. Samo nauk smemo „napasti“, a osebe zapustiti v dobrem prijateljstvu, vsaj kar se nas tiče. Vendar se zaradi prijaznosti in iz bojzani do zamere ne smemo bati razložiti resnice onim, ki jo iščejo.

Protestantom spreobrnjencem moramo čestitati in jim dati razumeti, da protestantska vera greši zaradi svoje nepopolnosti in da zanje postati katoličan pomeni, ne zatajenje njih vere, marveč njeno dopolnitev, izpolnjenje vseh zapovedi Kristusovih in iskanje potrebne moči v zakramentih, ki jih je On ustanovil. Člen vere, ki je zanje najbolj važen in ki ga je treba klicati v spomin, je oni o oblasti sv. Cerkve iz dogmatične in praktične plati. Vedno znova jim je treba klicati v spomin dokaze in podlago te oblasti s pomočjo sv. pisma, ker prva protestantska vzgoja včasih dolgo pusti sledove.

(Primer, ki sem ga sama doživela: Tu pri nas živita dve bolehnii brezdomni starki, ki sta obe bili nekoč protestantki. Mati podprednica vsako nedeljo uči služki-katekizem in ena teh stark se je tudi pridružila, ker njeno znanje katekizma še ni posebno krepko. M. podprednica je razlagala o sv. spovedi, o kesanju in o ponovni potrebi sv. odveze, pa se je naša starka ogorčeno dvignila, češ, kaj pa vendar učite, če smo se pregrešili in gremo k sv. spovedi, nam Bog že odpusti, a če isti greh ponovno storimo, prav gotovo ne... Mati podprednica ji je kar najlepše vpričo vseh razložila nauk sv. Cerkve o neskončnem božjem usmiljenju, o naši slabosti, ki potrebuje ponovnega zdravlja, in je mislila, da je starka razumela. Nekaj dni pozneje je naša ženica srečala mater prednico, ki je Siamka, in ji rekla, da bi ji rada nekaj važnega povedala. Kaj? Nič manj, kot da m. podprednica krivoversko uči katekizem! Vsakič, ko greh storimo, in naj bo še tolikokrat, če se ga skesamo in spovemo, nam ga Bog odpusti. Kaj takega! To pot je č. mati morala razlagati in to v dobri siamščini; starka je mrmrajoč odšla; od tedaj ne pride več poslušat katekizma m. podprednice. Zdi se, da vztraja pri svojem mnenju glede odpuščanja in odveze. Da bi je le človeška slabost preprostost ne zmagala, ker zanjo ponovnega odpuščanja ni, če poče vanj verovati... (Pripomba č. m. Frančiške Novak.)

S spreobrnjenimi protestanti moramo imeti mnogo potrpežljivosti, ko odgovarjamo na njihova včasih otročja in brezpomembna vprašanja o posameznih mestih v sv. pismu. Izkoristimo te prilike, da jim pojasnimo bolj pomembna mesta in vprašanja.

Tudi budisti morajo počasi razumeti, da je zanje budizem le postaja na poti do popolne resnice, ki jo je razodel Mesija.

Katekizem v slikah. Čim več se moramo posluževati slik za razlago katekizma, a treba je kazati slike po malem in z dobro razlago. S slikami lahko začnemo poučevati katekizem kjer koli, povsod nas bodo poslušali. Ni nam treba biti žal zaradi truda, ko moramo slike prenašati iz kraja v kraj, uspeh poučevanja zavisi od slik več kot 50%!

Petje. Severni Siamci imajo zelo radi petje. Vsi katehisti morajo torej dobro poznati naše verske pesmi in jih poučevati med katekizmom, ki tako ni enoličen in dolgočasen; tudi pogani iz sosednih hiš radi pridejo poslušat, ko slišijo naše pesmi.

Zdravila so izredno dobro sredstvo, da pritegnemo pogane, vendar jih je treba previdno rabiti. Ni jih treba deliti preveč na široko, preveč bi jih bilo treba, kar

bi usahnilo vse naše gmotne vire, in tudi ker bi zdravila večkrat ne služila. Treba je dati zdravila v trenutku, ko jih potrebujejo, in samo v zadostni količini. Ni treba pretiravati, ker bi sicer prenehali biti misijonarji ali katehisti in bi postali zdravniki.

O novih misijonih. Pred ustanovitvijo novega misijona je bolje čakati, da imate prej nekaj katoličanov in katehumenov. V začetku se morete zateči v hišo kakega katoličana ali katehuma in od tam morete polagoma uvideti, če se splača ustanoviti in kje in kaj in kako velika naj bi bila cerkev in šola.

Število katehistov. Izbrati je treba samo katehiste, ki so res zmožni in ki imajo res uspehe. Število ne sme biti preveliko, če so res dobri. Poslužiti se je treba vseh, ki so dobri. Bolje je včasih, odpovedati se ustanovitvi novega misijona, kot pa ne izkoristiti največjega števila katehistov. Katehisti morajo delati za povečanje števila katoličanov na misijonskih postojankah in tako, ko se možnost odpre, bo mogoče ustanoviti misijon z večjim uspehom.

Plača katehistov. Mesečnine jim ne moremo zmanjšati, kot smo se zanjo zgovorili, a nekaterih se je bolje poslužiti in jih plačati samo v suhi letni dobi.

Vzgoja katehistov. Katehiste je treba vzgojiti, saj pridejo k nam iz budizma ali iz protestantizma. Mladi morejo polagoma sprejeti daljšo in boljšo vzgojo. Starejše je treba vzgajati, ko se še pripravljajo na krst, jih vzeti s seboj kot spremljevalce; mlade katehiste je treba poslati na delo s starejšimi. Vse je treba od časa do časa zbrati za pouk in za zboljšanje njihovih metod.

Sirote in varovanci. Treba je biti zelo previden pri sprejemanju sirot in varovancev, ki so včasih samo skvarjeni otroci in katerih se starši hočejo znebiti. Lepega dne bodo pobegnili, a so že pokvarili več dobrih otrok v misijonu. Dobro je, da se zanimamo za nadarjene fante, katerih družine poznamo, jim pomagamo pri študiju in jih potem uporabimo kot učitelje v šoli ali kot katehiste. Za one, ki nas ne zadovolje, ni treba trošiti denarja.

Apostolat na domovih. Izkušnja uči: če hočemo, da se ljudje spreobrnejo, je treba poučevati katekizem na domovih v času, ko so ljudje prosti, najsi bo zvečer po večerji. Novodošli misijonarji morajo vzeti na znanje od začetka, da če hočejo iskati duše tam, kjer so, jim duše ne bodo prišle nasproti in njihovo delo bo brez uspeha.

Apostolat v skupinah, v družinah. Da dosežemo več uspeha, je treba, da se katehumeni enega okraja navadijo na sestanke v eni njihovih hiš, tudi če je treba menjati hišo od časa do časa, da vse zadovoljimo. Včasih bo treba več skupin, če hočemo, da bo vsaka družina imela priliko za pouk.

Apostolat po vaseh. Med severnimi Siamci se rade spreobrnejo po cele družine ali skupine družin ali celo vasi. Lahko je vplivati, najsi bo za dobro ali za slabo.

Če bomo imeli srečo, da smo dobro vplivali in vzbudili razumevanje, bo mnogo sprebrnej in to brez velikih težav. Tako je bilo pri ustanovitvi misijona v Vieng-Pa-Pao, v okolici Chiengmaia.

Koncentracija dela. Izkustvo uči, da je za dober uspeh treba delati z vsemi silami po več mesecev v teh in teh vaseh, če so dobro razpoložene. Treba je združiti vse moči na eni ali dveh točkah in ne popustiti, dokler nismo privedli do sv. krsta, spovedi in obhajila več skupin katehumenov. Samo tedaj se bodo katehisti mogli preseliti na drugo polje dela, medtem ko bo eden ali drugi misijonar nadaljeval delo med novokrščenimi.

Razkropljene moči so v škodo. Seveda je treba, da si katehisti razdele delo po vaseh, a ostati morajo v istem kraju. Če se katehumeni priglase, se moramo zanje zavzeti, preder se lotimo drugega dela. Bolje je imeti močne katoliške skupine,

kot pa posamezne katoliške družine razkropljene tu in tam. Tudi uprava je tako bolj lahka in vztrajnost in stanovitnost vernikov bolj zagotovljena.

„*Le mordant apostolique*“. Kar je za nas najbolj važno, je gorečnost, navdurenje, „*le mordant apostolique*“, apostolska lakota. Če je nimamo več — quod Deus avertat — če gorečnost med nami izgine, ne bo več spreobrnitev, kajti če sami nismo več goreči, kako nam bo mogoče hraniti gorečnost naših katehistov! Ne pozabimo, da je napad najboljša obramba. Novi katoličani bodo bolj močni in stanovitni, če bodo videli, da naša sv. vera dnevno napreduje in si osvaja duše. Optimizem zmagojuče vojske pomnoži njene sile, medtem ko njen pesimizem vodi v nesrečo.

Vživeti se je treba v razmere. Apostolat, ki smo ga začeli na siamskem severu, ne bo uspel brez „adaptacije“. Ti nasveti so bili napisani z namenom, da se nadaljuje delo, kakor smo ga začeli pred 3 leti (l. 1932 ob ustanovitvi našega misijona). Če bi hoteli prehitro spremeniti metodo, bi to duhove samo spravilo s tira; izkušnja me je tako naučila. Vendar je treba tudi, da se naša metoda prilagodi novim okoliščinam, ki se bodo gotovo spreminjale iz dneva v dan.

Duh reda in discipline. Tako smo ustvarjeni, da ima vsakdo teženje, postaviti se nasproti idejam in metodam, ki jih predložijo drugi. Razlika v mislih ni slaba na sebi, ker iz križanja misli izide luč. Vendar more iz te razlike v mislih iziti enotnost v dejanju; za to pa je treba, da kdo odloči, katera misel naj zmaga, in to je predstojnik okraja. Vsak je odgovoren za svoj del, predstojnik pa za vse. On je odgovoren za to, da se delo nadaljuje v duhu tradicije in adaptacije, on mora razsoditi, potem ko se je posvetoval, če je treba spremeniti katehiste na tej ali oni postojanki, ali enega od njih. Treba je, da v praksi vsak sprejme odločitev predstojnika okraja, ki je sam odgovoren pred apostolskim vikarjem.

Predstojnik okraja ima tudi veliko skrb, da najde potrebna sredstva za ves okraj, posebno za ustanovitev novih postojank in za plačilo katehistov. Samo on ve, če bo mogel zmagati gmotne težave v zvezi s to ali ono ustanovitvijo, to ali ono zadevo, njegova mora biti zadnja beseda. Vendar mora imeti vsak svojo „iniciativo“, s pogumom iskati novih sredstev za pridobitev novih katoličanov in za utrditev spreobrnjenec. Najvažnejše je, da vsak stori vse, kar mu je mogoče, a vendar ohrani enotnost duha v delovanju.

Apostolat pri različnih rodovih. Razen Laosanov (Laos v Indokini in Siamski Laos sta etnično istega izvora) prebivajo na siamskem severu še razna ljudstva, ki tudi morajo priti na vrsto za evangelizacijo, to so Lisani ob reki Mekong, Iksani in Musani na severu ob kitajski meji, Karijani ob birmanski meji na zahodu. (Apostolsko delo med Karijani so pred dvema leti prevzeli francoski misijonarji betaramiti — iz Betharrama blizu Lurda —, ki so prišli sem izgnani iz južne Kitajske.)

Molitve. Spreobrnjenje duš je v prvi vrsti delo milosti božje in ti nasveti bi bili zelo nepopolni, če ne bi omenili molitve. Težave ne bodo manjkale. Zlo se vedno upira dobremu, ga omejuje, mu stopa na prste. Treba se je znati umakniti za večje dobro. „Vince in bono malum.“ Zmagati z gorečnostjo, navdušenjem, dobroto, potrpežljivostjo, zaupno molitvijo, tudi v brezupnih primerih, „contra spem in spem“, tudi za ceno čudeža, če je potrebno.

Ustoličenje Presv. Srca v družinah. Ta pobožnost rodi čudovite sadove, povsod kjer jo dobro pojmujejo. Če bomo postali gorečniki pobožnosti k Presv. Srcu, bo Gospod Jezus držal svojo obljubo in nam bo dal omehčati najbolj zakrknjena srca.

V začetku misijona v Vieng-Pa-Pao (blizu Chiengmaia) smo zaupali vso ustanovo sv. Tereziki Deteta Jezusa, da jo čuva kot posebna patrona, saj je od sv. Cerkve izbrana, da nadzoruje in podpira ves misijonski apostolat.

APOSTOL NAŠEGA STOLETJA

(Piše Ruda Jurčec, Buenos Aires)

ČASNIKAR IN ORGANIZATOR

„Koang I Lou“ je bil prvi list, ki ga je Lebbe ustanovil. Bil je skromen, samo tednik. Za tiste čase gotovo premalo, vendar v skladu z mišljenjem tistih, ki so govorili, da katolik ne sme na ulico, da se mora misijonsko delo omejevati na akcijo v zatišju. Zato je sprožilo mnogo negodovanja in ugibanja, ko so verniki in misijonarji dobili v roke prvo številko novega lista. Za Lebba je bilo pa vse to šele začetek. Hudo mu je bilo, da mora izhajati list kot tednik. Škof v Tiencinu, msgr. Durand, pa je bil tudi tega tednika zelo vesel, tako navdušen je bil zanj, da je izvod prve številke vzdal v temelje nove katedrale, ki jo je sklenil pozidati na sedežu svoje škofije. Vendar je tudi škof Durand mislil, da bi moral biti ta tednik samo versko, cerkveno glasilo; služilo naj bi kot farno obvestilo za vernike v Tiencinu in okolici.

Lebbe pa je mislil daleč naprej. Vendar je v začetku samo sebi upal zaupati misel, da bo moral ustanoviti dnevnik, ako bo hotel zajeti javno mnenje v Tiencinu, v vsem okolišju in potem še v vsej severni Kitajski.

Vedel tje, da bo moral uspeti v tej zamisli, dasi ni bil prvi, ki se je pečal s to namero. Jezuiti v Šanghaju so že dolgo izdajali kitajsko katoliško revijo. Izhajala je mesečno. Toda revija je zajemala le omejen krog bralcev; zato so mislili na tiskan list, zavedali so se, da bi moral biti to samo dnevnik. Lebbe se je odločil, da mora dnevnik iziti, njegovi misijonski sobratje so ga podprli, naletel je tudi na ugoden odmev med svojimi kitajskimi prijatelji in dnevnik „Icchepao — Javni blagor“ je 1. oktobra 1915 zagledal beli dan. V Evropi je bila prva svetovna vojna na višku, v Tiencinu je naraščala samozavest domačinov proti tujcem, zlasti Evropejcem — evropski misijonar pa je šel in ustanovil prvi katoliški dnevnik na Kitajskem. Ime lista je posnel po belgijskem dnevniku, ki je v njegovi domovini storil največ zanj v prvih časih misijonstva na Kitajskem.

V Pekingju je izhajal list „Nepriustranost“, ki je bil naklonjen krščanstvu in ga je izdajal časnikar-katoličan iz Evrope. Lebbe se je obrnil nanj in mu ponudil skupno delo in sodelovanje, da bi list v Pekingju postal izrazit katoliški dnevnik na Kitajskem. Toda to ni bilo možno, dasi je bil z urednikom v prijateljskih stikih. Dolgo je okleval, dokler ga njegovi kitajski tovariši-pogani niso pregovorili, da je ustanovil katoliški dnevnik. Ponujal je najprej, da bi list izhajal dvakrat na teden, toda delničarji novega lista so to misel odklonili in zahtevali dnevnik. Prvi ravnatelj dnevnika je bil Jakob Liou. List se je s prvimi številkami obnesel tako dobro, da je postal v Tiencinu in vsem severnem Kitajskem resen tekmeec „Nepriustranosti“, ki je bil največji dnevnik v Pekingju. Uredništvo lista sta vodila dva

duhovnika-domačina, dva domačina in nekaj laikov, ki pa so bili pogani. Lebbe vodstva lista ni hotel prevzeti, omejil se je, da je nadziral njegovo ideološko smer in skrbel za članke verske vsebine.

Novi dnevnik je izšel s prvo številko v nakladi 5000 izvodov. Naslednja številka je že dosegla naklado 8000, dokler se ni ustalil na 10.000 izvodov. Prvi veliki uspeh novega lista je bil, da so poganski člani uredništva in lepa kopica sodelavcev prestopili v katoliško vero. Lebbe sam je smatral to za dokaz, da je krenil na pravo pot. Še v letu 1915 je list postal glavni dnevnik v severni Kitajski.

Prva številka je vzbudila izredno zanimanje zaradi uvodnega članka, ki ga je napisal Lebbe. V Tiencinu so bile razmere take, da so bile kitajske oblasti v številnih sporih s tujimi, zlasti z evropskimi diplomatskimi zastopstvi. Ti so še vedno uživali posebne predprave na podlagi koncesij, ki jih je morala dati kitajska vlada tujcem po boksarskem upor. Vojna v Evropi je l. 1914 sprožila celo vrsto problemov tudi na Kitajskem, glavni pojav pa je bil silen dvig kitajskega nacionalističnega gibanja. Vse je pričakovalo, da bo kmalu prišel čas, ko bodo tujci na Kitajskem ob svoje predpravice. Poleg tega so diplomatski zastopniki sami izzivali odpor s svojim obnašanjem. Lebbe je napisal prvi uvodnik v svojem novem dnevniku in v njem ostro obsodil te izrastke evropskega imperializma. Francoski konzul v Tiencinu se je namreč prav tedaj zapletel v pravni spor zaradi posesti ozemlja, ki je mejilo na stavbišče katoliške katedrale. Na podlagi svojih predpravice je terjal, da pripade tisto ozemlje njemu. Vnela se je huda pravda in silna gonja. Lebbe se je v tem uvodniku odločno postavil na stran kitajskega prebivalstva in njegovih pravic. Francoska ambasada je veljala za zaščitnico katoliških misijonov v mnogih deželah sveta (Palestina, Sirija) in lastila si je posebne pravice nad misijoni, kjer so delovali francoski misijonarji, zlasti pa člani Misijonske družbe iz Pariza. Francoski konzul v Tiencinu je bil mnenja, da s svojim postopanjem ščiti pravice — svoje in svojih varovancev, francoskih misijonarjev. Lebbe pa je to njegovo stališče obsodil. Šel je še dalje, ko je zahteval, da morajo Evropejci na Kitajskem pozabiti na svoj izjemni položaj, ki je za Kitajce krivičen.

Uvodnik je vzbudil silno navdušenje med kitajskim prebivalstvom, na Lebba pa je vrgel senco, ki bo poslej dobivala vedno daljšo in širšo obliko. Toda ni se je ustrašil — glavno mu je bilo, da je nakazal, v čem ima kitajski nacionalizem prav in kdaj in kako more ta nacionalizem računati tudi na podporo katoliškega nauka. Uvodnik je izšel kot „Odrpno pismo“ na francoskega konzula in ga pozval, da naj „neha teptati najsvetejše pravice kitajskega naroda“.

Še danes navajajo, da je prav ta številka novega lista s tem uvodnikom delovala kot strel iz največjega topa. Vsi so vedeli, da se začena velika bitka, popolnoma v skladu z bitko, ki se je razvijala na bojiščih v Evropi. Članek ni dvignil samo Kitajcev-poganov, katoličani, skriti v svojem zatišju, so prišli na dan in se čudili popularnosti, ki so je postali čez noč deležni. Pri škofih je list pridobil ugled, glavno podporo pa so mu naklonili jezuiti. Provincial jezuitov je poslal Lebba prvih 500 dolarjev za tiskovni sklad lista, škof Guebriant je kupil dve delnici po 200 dolarjev. Katoliški tisk na Kitajskem se je začel in krenil v silen razvoj; Lebbe pa ni zaprosil niti vinarja podpore pri svojih predstojnikih v Evropi. Ko je imel list 10.000 naklade, ga je bralo najmanj 100.000 ljudi, in ko je zanimanje doseglo v letu 1916 posebno ugoden višek, je Lebbe začel list izdajati v dveh nakladah: eno je tiskal v Tiencinu, drugo pa v Pekingu. „Icheapao“ je bil dnevnik, namenjen meščanstvu in širših manj izobraženih bralcev ni mogel zajeti. Zato je ustanovil še isto leto ljudsko izdajo lista, ki je tudi izhajala kot dnevnik. Da bi zajel žensko občinstvo, je ustanovil ilustriran tednik zanje. V isti založniški hiši je nato začelo izhajati dvoje listov in sicer dvakrat na teden in to v angleščini.

Bralce iz anglosaksonskega sveta je hotel obveščati v njihovem jeziku, kaj se dogaja in dela v katoliški Cerkvi. Nazadnje je začel priprave za kulturno revijo, ki bi izhajala vsak tretji mesec in bi bila pisana v francoščini; služila bi povezavi med misijonarji, ki so znali francosko.

Vse to je izhajalo v založništvu lista „Icchepao“. Dnevnika sta bila določena, da zagovarjata kitajske pravice in širita splošno izobrazbo, tedniki pa so razlagali vsebino katoliških načel in dajali prve osnove za krščanski nauk. V l. 1919 je „Icchepao“ dosegel naklado 15.000, štiri leta pozneje pa 23.000 izvodov. Za kitajski trg je to veliko, kar se vidi iz dejstva, da je bilo podjetje tudi finančno dobro zasidrano. V letu 1923 je letni čisti dobiček znašal pol milijona francoskih frankov (približno 25.000 dolarjev sedanje vrednosti).

Lebbe je bil odličen pridigar in zborovanja (v cerkvi ali v javnih dvoranah) so bila odlično obiskana, kadar je bil njegov nastop na dnevnem redu. Toda to zanj, ki je vzel sv. Pavla za vzgled, ni bilo dovolj; za svojo misijonsko akcijo si je prisvojil najmodernejše sredstvo — tisk v obliki dnevnika in revije. Kitajci so pa navdušeni pristaši nastopanja in delovanja v organizacijah. Brez organizacij ne bo šlo — Lebbe je bil preveč zasidran v kitajsko življenje, da bi tega ne bil pravočasno opazil. Čas je postajal ugoden in ko je bila dne 12. februarja 1912 oklicana kitajska republika, je bila v ustavo vnesena določba o svobodnem zbiranju in o svobodnem ustanavljanju organizacij. Komaj je bil razglašen ta zakonski dekret, je Lebbe že imel pripravljen načrt za ustanovitev kitajske Katoliške akcije. Pravila je povzel po predložitvah, ki jih je dobil iz Francije, in odločil se je za pravilnik, ki je veljal za mladinsko organizacijo francoske Katoliške akcije. Med prvimi določbami pravil je bilo zapisano, da je organizacija popolnoma podrejena apostolskemu vikarju in vsako zborovanje mora imeti za predsednika duhovnika, ki ga je za to določil pristojni škof.

Tiencin je dobil prvo organizacijo Katoliške akcije na Kitajskem. Prvi uspehi so bili presenetljivi in v treh letih je bila po zgledu Tiencina Katoliška akcija razširjena v več kot polovici vikariatov na Kitajskem (takrat je Kitajska štela 50 vikariatov). Ob tretji obletnici je Lebbe priredil prvi „Narodni kongres kitajske Katoliške akcije“. Prireditve je bila pravi triumf. Častni predsednik kongresa je bil domači škof Durand, Lebbe pa je dejansko vodil vse kongres. Škofje so poslali člane in delegate iz najbolj oddaljenih pokrajin Kitajske. Prvi nastopi Katoliške akcije niso bili lahki in Lebbe je moral žrtvovati veliko truda, da je premagal vsa nasprotja in odstranil pomisleke. Med nekaterimi misijonarji je namreč prevladoval vtis, da se hoče „Katoliška akcija osamosvojiti in se oddaljiti sodelovanju in nadzorstvu misijonarjev“. Mnogo mu je pri tem koristilo dejstvo, da je bil tisk že tako trdno zasidran in razvit.

Nastop Katoliške akcije je prišel ob pravem času. Nova mlada kitajska republika se je začela usmerjati na eni strani v liberalizem, na drugi strani pa v nacionalizem. Liberalizem je skušal iz narodnega življenja odstraniti sledove vere, nacionalizem pa je skušal mlado republiko na verskem polju podpreti tudi duhovno, odločil se je za oživljenje konfucionizma in za povečanje njegovega vpliva v vsem javnem življenju. Za krščanstvo so se napovedovale težave, zlasti še, ko je izgledalo, da bo konfucionizem okrepljen v svojem položaju kot obvezna državna vera. Katoliška Cerkev je bila v nevarnosti, v veliko stisko so prišli tisti verniki, ki so bili v državnih in javnih službah. Zopet se je obetala mučna debata o tem, ali je izkazovanje javnih časti Konfuceju del verskega obreda ali ne. Lebbe se je vrgel v časnikarsko gonjo in terjal v svojih govorih in spisih, da mora republika vsem veram priznati enake pravice svobodnega udejstvovanja. To je terjal za katoliško Cerkev, ki je na vsem Kitajskem tedaj štela komaj nekaj nad dva milijona vernikov,

dočim je štela vsa Kitajska tedaj nad 400 milijonov prebivalcev. Izgledi za uspeh v tej bitki z novo vlado so bili tako majhni, da je mnogo škofov priporočalo izogniti se neposrednim spopadam. Priporočali so previdnost in zmernost v debati.

Središče borbe je postal Tiencin, kjer se je Lebbe vrgel v metež. Dolgo časa je bil popolnoma osamljen v spopadu. Od vseh strani Kitajske so prihajala pisma, ki so vabila k previdnosti in mirnemu razpravljanju. Toda vztrajnost je začela roditi sadove — Lebba so pri njegovih nazorih začeli podpirati poganški misleci in javni delavci. Prvi so se mu pridružili voditelji ostalih poganških sekt, ki niso bile konfucionistične, hotele pa so ostati svobodne in konfucionizma kot državne vere niso mogle priznati. Prišli so na posvet voditelji budistov iz Mongolije, ki so se tudi čutili ogrožene v svoji verski svobodi. Vsi muslimani v zahodni Kitajski so se priključili Lebbovi borbi in nazadnje je prišel celo iz Tibeta glas. Tudi tam so bili proti uvedbi ene same državne vere. Nazadnje so se odločili še protestanti in prišli k Lebbu ter mu sporočili, da se priključujejo njegovi časopisni borbi. Kmalu je velika večina vsega kitajskega tiska (tudi poganškega) zagovarjala iste misli o potrebi popolne svobode udejstvovanja verskih združenj. Katoliški tisk v Tiencinu je v važni državni zadevi potegnil prvič skoraj vse kitajsko javno mnenje za seboj.

Lebbe je uspel sprožiti ta val, moral pa se je kmalu umakniti. Škof v Tiencinu msgr. Durand je smatral, da je bil potek borbe preoster in izid tvegan. Pozival je k zmernosti in k večjemu zaupanju v moč molitve. Ko je menil, da zavzema borba preširoke kroge in da grozi val polemike zanesti vernike predaleč, je delovanje Katoliške akcije v Tiencinu najprej ustavil, nato pa jo je razpustil. Listi so sicer še izhajali naprej, toda tudi v njihovo pisanje so posegle odredbe krajevnega ordinarija. Glavni stan vojske za borbo proti vladi je moral biti prestavljen drugam — dva duhovnika v Pekingju sta sklenila nadaljevati, kar je Lebbe sprožil. V Pekingju so posej izhajale brošure, pisale so se spomenice na vlado in episkopat. Ustanovili so poseben odbor „Katoliški sosvet za obrambo verskega pouka“ in kot začetek za svoj prvi nastop je odbor organiziral narodno romanje k Mariji Pomočnici, ki ima svoje glavno svetišče pri Šanghaju. Pred glavno slovesnostjo zaključnega dne so bile tridnevne duhovne vaje, glavna manifestacija pa ni uspela. Le nekaj škofov je poslalo svoje delegate, večina vikarjev je imela pomisleke in tudi škof v Šanghaju ni poslal svojih zastopnikov.

Hotelo pa je biti tako, da se je izkazalo, da je prav to romanje rodilo sadove. Naslednje dni je bila v parlamentu debata o zakonu za državno vero. Ustava je določala, da bi moral biti ta zakon sprejet z dvetretjinsko večino. Pristaši konfucionizma pa te večine niso mogli spraviti skupaj in tako je v parlamentu propadel zakonski predlog, proti kateremu so se borili najbolj katoličani, pa niso imeli v parlamentu niti enega poslarca katoliške vere. Zakonski predlog v prid konfucionizmu je propadel in se ni nikdar več vrnil v razpravljanje v parlamentu.

Lebbe je prinesel na Kitajsko s svojim nastopom celo vrsto novosti. „Tiencinska metoda“ se je obnesla in med glavnimi spoštovalci so bili tudi pagani. Katolicizem je stopil v prvo vrsto kitajskega narodnega življenja in kitajsko javno mnenje se je čudilo, da se povsod toliko govori in piše o katolicizmu, o tistem katolicizmu, ki je bil še pred nekaj leti tako nepomemben, da si ni upal „na ulico“. V kitajskih domovih, zborovalnicah in študijskih krožkih se je govorilo o katolicizmu. Katolicizem je postal kitajska narodna zadeva, last kitajskega duhovnega sveta — katolicizem ni bil več vera tujcev, pa tudi ne področje samo za misijonarje, njihove kapele in zavode. V vsej tej sliki je bila samo še ena senca: domačega kitajskega katoliškega duhovništva je bilo še premalo — kitajski katoličani še niso imeli nobenega svojega škofa-domačina.

Velika Lebbova delavnost za pridobivanje javnosti je sprti nakazovala pomanjkljivosti, s katerimi se je moralo boriti poslanstvo Cerkve na Kitajskem. Borbo proti konfucionizmu in nameri, da bi slednji postal državna vera, je v glavnem vodil Lebba in jo dobil zase in za vse druge, pri tem pa ga je bolelo, da je bil položaj Cerkve še vedno tako šibek v primeri z uspehi. Celo kitajskim poganom je bilo opazno, kakšna je razlika med kristjanom-katoličanom in kristjanom-protestantom. Katolicizem je bil v javnosti v mnogih ozirih šibkejši od protestantizma; zlasti v pridobivanju sredstev za vzdrževanje misijonov in ustanov; katoliški misijonar je moral delati v zatišju, odmaknjen od bučnih dnevnih zahtev. Protestanti so imeli celo vrsto srednješolskih zavodov, v vseh večjih središčih so bili visokošolski zavodi v rokah protestantskih profesorjev ali ustanov, katolicizem pa je delal tako, kakor da je v svojem poslanstvu namenjen samo za predmestja, za reveže, in da mora srednje in višje sloje prepuščati drugim, bogatejšim in vplivnejšim.

Lebba je vse to bolelo, še bolj pa ga je bolelo spoznanje, da je organizacija Cerkve na Kitajskem še zaostajala. Protestantizem je bil tudi na Kitajskem razbit na mnogo ločin, imel pa je med Kitajci že domače poglavarje in cerkvene odličnike. Kmalu po njegovem prihodu na Kitajsko (to je l. 1901) je celo anglikanska cerkev mogla v Šanghaju posvetiti že prvega svojega škofa-domačina.

Stik z najširšimi sloji kitajskega javnega mnenja mu je dan na dan veleval, da se bo moralo zgoditi, da dobe tudi kitajski katoličani svoje domače škofo. Ko je stopil na kitajska tla, je vedel, da bo do tega moralo priti, in tedaj si je želel samo to, da bi mu ob svoji smrti Bog omogočil, poljubiti prstan prvemu škofu-domačinu.

Ni smel mnogo čakati in to tem manj, ker je vedel, kako težko delo ga čaka na tej poti. Lahko je bilo delati za spreobrnjenje poganov, pisati v liste za ljudstvo in za učene, organizirati tudi najbolj težavne organizacije, toda nobena teh težav ne bi mogla biti vzporejena s težavo: kako doseči, da bi Kitajska dobila svoje škofo-domačine. Vse, kar je dosedaj počel, je bilo odvisno od njega, ničesar pa ne more storiti v vprašanju organizacije nacionalnega episkopata — ta zadeva je uhajala iz njegovega področja in je morala biti urejena samo pri sv. stolici v Rimu. Ako bi se obrnil na sv. stolico s svojimi predlogi, bi to ne bilo primerno; moral bi to storiti samo po posredovanju svojih predpostavljenih v Tiencinu. Samo ti so imeli zveze v Rimu, Kadar je bil kot vikar tiencinske škofije na konferencah episkopata, je mogel načenjati ta problem, pri vsem tem pa je moral biti zelo previden, da ne bi naletel na napačno tolmačenje svojega vmešavanja ali načenjavanja vprašanj za katera morajo skrbeti drugi. Bal se je stalno, da ne bi s tem povzročil več nesreče kot koristi. Ko je omenjal to zadevo svojim predstojnikom na Kitajskem in svoji družbi v Parizu, je moral biti zadržan in ne preveč navdušen za svojo idejo. Na vse svoje dopise o tem tudi ni prejemal odgovorov, gojil je samo rahlo upanje, da so njegovi nazori o tem vendarle prihajali tudi v Rim, zlasti pa na sedež Propagande Fidei.

Ko se je pripravljal na delo v tej smeri, pa je skušal odstranjevati tiste težave, ki motijo zaupanje ali vero kitajskih vernikov v evropskega katoliškega duhovnika. Tako je razbijal povsod, kjer je le mogel, napačen nevtralizem, ki se je lepil na poslovanje misijonarjev. Pogosto se je namreč dogodilo, da so kitajske oblasti upravičeno prišle v spor s tujimi ambasadami ali evropskimi ustanovami zaradi tolmačenja pravic v ozemlju, ki je pripadalo tujski kontroli in kjer Kitajci niso smeli izvajati svoje oblasti. Dogajalo se je tudi, da je tuji konzul posegel nerodno in oblastno v zadeve, ki so se nanašale na zaščito misijonskih posestev ali naprav. Pri takem sporu so se misijonarji pogosto odločali za „nevtralizem“ ali

za stališče nevmešavanja v javne, posvetne zadeve — in pri tem izločali sebe tako, da so se oddaljili od kitajske skupnosti.

Ni bilo redko, da se je misijonar držal ob strani, ker se ni mogel toliko vživetviti v kitajsko družbo, da bi mu ta odprla vrata. Protestanti so na svojih srednješolskih zavodih in univerzah vzgajali cele rodove voditeljev kitajskega meščanstva, na vseh večjih prireditvah je bil navzoč predstavnik protestantskih misijonskih ustanov, le katoliški misijonar je pogosto moral manjkati. Ker ni bilo zvez med vodilnimi kitajskimi sloji in katoliškimi misijonarji ali cerkvenimi dostojanstveniki, je mnogo visečih zadev med kitajskimi oblastmi in misijonskimi katoliškimi ustanovami ostajalo nerešenih in to leta in leta.

Lebbe je prišel v Tiencin in v nekaj mesecih prebil ta obroč, ki je ločil misijonarja od vodilnih slojev mlade kitajske, v demokracijo se prebujajoče ljudske plasti. Na svojih zborovanjih, na raznih sejah in prireditvah je vzpostavil takoj stike z vodilnimi zastopniki in najvišjimi uradniki. Pri škofiji je bila viseča zadeva, ki že leta in leta ni mogla z mrtve točke. Zadevo je bilo treba urediti z mestnim policijskim prefektom. Lebbe je sprejel prošnjo policijskega prefekta, da bi šel predavati tudi njegovim uradnikom. Ob tej priliki je vzpostavil zvezo in pri prvi priložnosti omenil še neurejeno sporno vprašanje. V nekaj dneh je prefekt poslal ugodno rešitev.

Vedno bolj je spoznaval, da se mora katoliški misijonar popolnoma vključiti v kitajsko miselnost. Dokler tega ne bo dosegel, tako dolgo ne bo mogel uspešno delovati, tako dolgo tudi ne bo mogoče premostiti tistega prepada, opaznega vsem, ki so predvidevali, da bodo kmalu morali začeti voditi Cerkev na Kitajskem škofje-domaćini. Vsega tega ne bo, ako misijonarji ne bodo pozabili na svojo rodno domovino in sprejeli vase zavest, da je postala Kitajska njihova nova domovina, v katero so se rodili, ko so se odločili za apostolsko delo misijonarstva. Misijonar ne ljubi samo Kitajca, brata v Kristusu, ljubiti mora tudi Kitajsko. Na več mestih je v svojih spisih Lebbe to ostro podčrtal.

Tik pred prvo svetovno vojno je Lebbe po 12 letih odsotnosti spet stopil na evropska tla. Potoval je v Evropo čez Sibirijo. Odločil se je za to pot predvsem zaradi tega, da bi v evropskih državah našel kongregacijo, zavod ali ustanovo, ki bi hotela prevzeti nalogo, da na Kitajskem odpre nekaj srednješolskih zavodov in pozneje tudi visokošolske institute. Sklenil je obiskati Belgijo, Francijo, Anglijo in Italijo — povsod bi trkal na vrata, saj je bilo v njem dovolj izkušenj, dasi je bil star šele 36 let.

Povratak v Pariz mu je bil najljubši. Prišel je spet v svoj dom na Rue de Sèvres, kjer se je takoj podal v sobo št. 104. Tam je živel njegov profesor Monsieur Pouget. Bil je popolnoma slep, poleg tega pa moralno zelo pretresen zaradi borb, ki so takrat še odmevale po pariških učilnicah, dasi je modernizem že jemal slovo.

Société de Géographie ga je povabila, da bi predaval o Kitajski. Vabilo je sprejel in tam srečal pesnika Ghéona in ga navdušil za pesništvo tistih časov bokser-skih bojev. Večeru je predsedoval član akademije in ugledni katoliški pisatelj René Bazin. Lebbe je predaval mirno in temeljito in je značilno zanj, da se niti z besedo ni dotaknil težav, ki jih je imel prav s francoskimi diplomatskimi zastopstvi v Tien-cinu. Zmernost in previdnost je obvladovala značaj, ki je bil sicer dinamičen in ves predan radikalnim potezom.

Belgiji je posvetil največ svojega časa ob tem bivanju v Evropi. Domovina ga je navdušila zaradi nparedka, ki ga je preživela v tej kratki dobi njegove odsotnosti. Še bolj pa ga je zagrabil obisk, ki ga je v Malinesu opravil pri kardinalu Mercieru, že slavnem, a na pragu še bolj slavne dobe, ki jo je preživel, ko je bila leto pozneje Belgija za štiri leta zasedena.

Velika Lebbova delavnost za pridobivanje javnosti je sproti nakazovala pomanjkljivosti, s katerimi se je moralo boriti poslanstvo Cerkve na Kitajskem. Borbo proti konfucionizmu in nameri, da bi slednji postal državna vera, je v glavnem vodil Lebba in jo dobil zase in za vse druge, pri tem pa ga je bolelo, da je bil položaj Cerkve še vedno tako šibek v primeri z uspehi. Celo kitajskim poganom je bilo opazno, kakšna je razlika med kristjanom-katoličanom in kristjanom-protestantom. Katolicizem je bil v javnosti v mnogih ozirih šibkejši od protestantizma, zlasti v pridobivanju sredstev za vzdrževanje misijonov in ustanov; katoliški misijonar je moral delati v zatišju, odmaknjen od bučnih dnevnih zahtev. Protestanti so imeli celo vrsto srednješolskih zavodov, v vseh večjih središčih so bili visokošolski zavodi v rokah protestantskih profesorjev ali ustanov, katolicizem pa je delal tako, kakor da je v svojem poslanstvu namenjen samo za predmestja, za reveže, in da mora srednje in višje sloje prepuščati drugim, bogatejšim in vplivnejšim.

Lebba je vse to bolelo, še bolj pa ga je bolelo spoznanje, da je organizacija Cerkve na Kitajskem še zaostajala. Protestantizem je bil tudi na Kitajskem razbit na mnogo ločin, imel pa je med Kitajci že domače poglavarje in cerkvene odličnike. Kmalu po njegovem prihodu na Kitajsko (to je l. 1901) je celo anglikanska cerkev mogla v Šanghaju posvetiti že prvega svojega škofa-domačina.

Stik z najširšimi sloji kitajskega javnega mnenja mu je dan na dan veleval, da se bo moralo zgoditi, da dobe tudi kitajski katoličani svoje domače škofo. Ko je stopil na kitajska tla, je vedel, da bo do tega moralo priti, in tedaj si je želel samo to, da bi mu ob svoji smrti Bog omogočil, poljubiti prstan prvemu škofu-domačinu.

Ni smel mnogo čakati in to tem manj, ker je vedel, kako težko delo ga čaka na tej poti. Lahko je bilo delati za spreobrnjenje poganov, pisati v liste za ljudstvo in za učene, organizirati tudi najbolj težavne organizacije, toda nobena teh težav ne bi mogla biti vzporejena s težavo: kako doseči, da bi Kitajska dobila svoje škofe-domačine. Vse, kar je dosedaj počel, je bilo odvisno od njega, ničesar pa ne more storiti v vprašanju organizacije nacionalnega episkopata — ta zadeva je uhajala iz njegovega področja in je morala biti urejena samo pri sv. stolici v Rimu. Ako bi se obrnil na sv. stolico s svojimi predlogi, bi to ne bilo primerno; moral bi to storiti samo po posredovanju svojih predpostavljenih v Tiencinu. Samo ti so imeli zveze v Rimu, Kadar je bil kot vikar tiencinske škofije na konferencah episkopata, je mogel načenjati ta problem, pri vsem tem pa je moral biti zelo previden, da ne bi naletel na napačno tolmačenje svojega vmešavanja ali načenjavanja vprašanj za katera morajo skrbeti drugi. Bal se je stalno, da ne bi s tem povzročil več nesreče kot koristi. Ko je omenjal to zadevo svojim predstojnikom na Kitajskem in svoji družbi v Parizu, je moral biti zadržan in ne preveč navdušen za svojo idejo. Na vse svoje dopise o tem tudi ni prejemal odgovorov, gojil je samo rahlo upanje, da so njegovi nazori o tem vendarle prihajali tudi v Rim, zlasti pa na sedež Propagande Fidei.

Ko se je pripravljal na delo v tej smeri, pa je skušal odstranjevati tiste težave, ki motijo zaupanje ali vero kitajskih vernikov v evropskega katoliškega duhovnika. Tako je razbijal povsod, kjer je le mogel, napačen neutralizem, ki se je lepil na poslovanje misijonarjev. Pogosto se je namreč dogodilo, da so kitajske oblasti upravičeno prišle v spor s tujimi ambasadami ali evropskimi ustanovami zaradi tolmačenja pravic v ozemlju, ki je pripadalo tujski kontroli in kjer Kitajci niso smeli izvajati svoje oblasti. Dogajalo se je tudi, da je tuji konzul posegel nerodno in oblastno v zadeve, ki so se nanašale na zaščito misijonarskih posestev ali naprav. Pri takem sporu so se misijonarji pogosto odločali za „neutralizem“ ali

za stališče nevmešavanja v javne, posvetne zadeve — in pri tem izločali sebe tako, da so se oddaljili od kitajske skupnosti.

Ni bilo redko, da se je misijonar držal ob strani, ker se ni mogel toliko vživeti v kitajsko družbo, da bi mu ta odprla vrata. Protestanti so na svojih srednješolskih zavodih in univerzah vzgajali cele rodove voditeljev kitajskega meščanstva, na vseh večjih prireditvah je bil navzoč predstavnik protestantskih misijonarskih ustanov, le katoliški misijonar je pogosto moral manjkati. Ker ni bilo zvez med vodilnimi kitajskimi sloji in katoliškimi misijonarji ali cerkvenimi dostojanstveniki, je mnogo visečih zadev med kitajskimi oblastmi in misijonskimi katoliškimi ustanovami ostajalo nerešenih in to leta in leta.

Lebbe je prišel v Tienčin in v nekaj mesecih prebil ta obroč, ki je ločil misijonarja od vodilnih slojev mlade kitajske, v demokracijo se prebujajoče ljudske plasti. Na svojih zborovanjih, na raznih sejah in prireditvah je vzpostavil takoj stike z vodilnimi zastopniki in najvišjimi uradniki. Pri škofiji je bila viseča zadeva, ki že leta in leta ni mogla z mrtve točke. Zadevo je bilo treba urediti z mestnim policijskim prefektom. Lebbe je sprejel prošnjo policijskega prefekta, da bi šel predavati tudi njegovim uradnikom. Ob tej priliki je vzpostavil zvezo in pri prvi priložnosti omenil še neurejeno sporno vprašanje. V nekaj dneh je prefekt poslal ugodno rešitev.

Vedno bolj je spoznaval, da se mora katoliški misijonar popolnoma vključiti v kitajsko miselnost. Dokler tega ne bo dosegel, tako dolgo ne bo mogel uspešno delovati, tako dolgo tudi ne bo mogoče premostiti tistega prepada, opaznega vsem, ki so predvidevali, da bodo kmalu morali začeti Cerkev na Kitajskem škofje-domačini. Vsega tega ne bo, ako misijonarji ne bodo pozabili na svojo rodno domovino in sprejeli vase zavest, da je postala Kitajska njihova nova domovina, v katero so se rodili, ko so se odločili za apostolsko delo misijonarstva. Misijonar ne ljubi samo Kitajca, brata v Kristusu, ljubiti mora tudi Kitajsko. Na več mestih je v svojih spisih Lebbe to ostro podčrtal.

Tik pred prvo svetovno vojno je Lebbe po 12 letih odsotnosti spet stopil na evropska tla. Potoval je v Evropo čez Sibirijo. Odločil se je za to pot predvsem zaradi tega, da bi v evropskih državah našel kongregacijo, zavod ali ustanovo, ki bi hotela prevzeti nalogo, da na Kitajskem odpre nekaj srednješolskih zavodov in pozneje tudi visokošolske institute. Sklenil je obiskati Belgijo, Francijo, Anglijo in Italijo — povsod bi trkal na vrata, saj je bilo v njem dovolj izkušenj, dasi je bil star šele 36 let.

Povratak v Pariz mu je bil najljubši. Prišel je spet v svoj dom na Rue de Sèvres, kjer se je takoj podal v sobo št. 104. Tam je živel njegov profesor Monsieur Pouget. Bil je popolnoma slep, poleg tega pa moralno zelo pretresen zaradi borb, ki so takrat še odmevale po pariških učilnicah, dasi je modernizem že jemal slovo.

Société de Géographie ga je povabila, da bi predaval o Kitajski. Vabilo je sprejel in tam srečal pesnika Ghéona in ga navdušil za pesništvo, v tistem času bokser-skih bojev. Večeru je predsedoval član akademije in ugledni katoliški pisatelj René Bazin. Lebbe je predaval mirno in temeljito in je značilno zanj, da se niti z besedo ni dotaknil težav, ki jih je imel prav s francoskimi diplomatskimi zastopstvi v Tienčinu. Zmernost in previdnost je obvladovala značaj, ki je bil sicer dinamičen in ves predan radikalnim potezam.

Belgiji je posvetil največ svojega časa ob tem bivanju v Evropi. Domovina ga je navdušila zaradi nparedka, ki ga je preživela v tej kratki dobi njegove odsotnosti. Še bolj pa ga je zagrabil obisk, ki ga je v Malinesu opravil pri kardinalu Mercieru, že slavnem, a na pragu še bolj slavne dobe, ki jo je preživel, ko je bila leto pozneje Belgija za štiri leta zasedena.

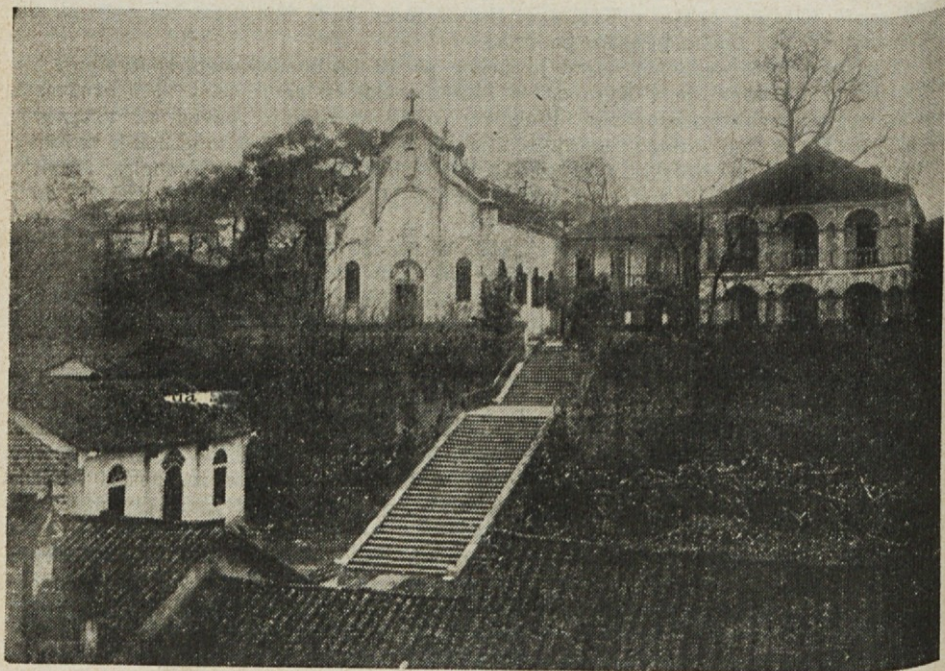
Mer kardinalom Mercierom in Lebbom je bilo mnogo sorodnih potez. Oba sta bila tenke postave, Lebbe majhen, kardinal imponanten. Okoli kardinala se je spletala govorica, da je ves predan „napredku“, Lebbe je moral v kratki dobi na Kitajskem že skozi hude preizkušnje. Kardinal je ves zavzet poslušal Lebba in njegove predloge in se takoj ogrel zanje. Sicer ni dokazov, pač pa je zelo verjetno, da je Lebbe prav kardinalu Mercieru najbolj goreče zagovarjal misel, da mora Kitajska čimprej dobiti škofe-domačine. Pri kardinalu je Lebbe ostal več dni, vendar pozneje nikdar ni omenil, da bi mu bil kardinal obljubil izvesti kaj posebnega v tej zadevi škofov-domačinov. Oba sta se gotovo zelo navdušila za to zadevo, vendar tedaj še nobeden od njiju ni mogel niti slutiti, da bo komaj dobro desetletje pozneje sv. stolica imenovala — ne samo enega, ampak kar več kitajskih škofov-domačinov.

Prijateljstvo se pozneje ni več pretrgalo in je ostalo trdno do kardinalove smrti v letu 1926. Ko so Nemci l. 1914 Belgijo zasedli in je kardinal ostal na svojem mestu v Malinesu, mu je l. 1917 uspelo, da je poslal pismo — Lebba na Kitajsko. Sovražni zid vojske ni mogel omajati vezi, ki so skušale plesti temelje za zmago poslanstva, ki ga noben konflikt ne more zatreti ali pa ovirati.

Lebbe je poslej trdno gradil na to prijateljstvo in poznejši njegovi predlogi so šli v Rim tudi skozi posredovalne roke kardinala Merciera. Lebbe pa tudi nikdar ni mogel izvedeti, koliko težavnih zadev je bilo urejenih, ne da bi mu bil kdaj kardinal sporočil, kako je bilo treba pomagati ali pojasnjevati in da je Bog blagoslovil njegovo posredovanje.

(Sledi.)

Kitajski misijon iz Lebbejevih časov: Yungchow, kjer je deloval in umrl naš p. Vesečko Kovač O.F.M.

SREBRNI JUBILEJ BARAGOVE ZVEZE

Nikolaj Jeločnik, Buenos Aires

Na Silvestrov večer 1955. je poteklo stopetindvajset let, kar je največji slovenski misijonar Irenej Friderik Baraga prvič stopil na ameriška tla. Včerajšnji metliški kaplan takrat pač ni mislil, da bo prav za stoletnico njegovega prihoda v novi svet zrasla zveza, ki bo nosila njegovo ime in katere prvi in najvišji namen bo, da njemu, takrat tujcu na tujem, doseže čast oltarja sredi vesoljne Cerkve. Prav za stoletnico Baragovega prihoda v Ameriko, 29. decembra 1930 se je v Chicagu rodila „BARAGOVA ZVEZA“, ki tedaj vse letošnje leto slavi svoj srebrni jubilej. V petindvajsetih letih je Baragova zveza opravila tako važno in zgodovinsko pomembno katoliško delo, da je častna dolžnost slehernega zagovornika Baragove zadeve, spoznati vsaj v skopih obrisih njeno delovanje in njen resnično odločilni pomen pri beatifikacijskem pokretu za našega svetniškega kandidata.

ROJSTVO „BARAGOVE ZVEZE“

Zanimanje za Barago je med slovenskimi rojaki v Severni Ameriki sprožil tamkajšnji katoliški shod leta 1930. Od shoda naprej so posebej slovenski lemontski frančiškani začeli resno razmišljati o potrebi ustanovitve posebne organizacije, ki naj bi si kot prvenstveno nalogo vzdela delo in prizadevanje za začetek beatifikacijskega procesa. Največ zaslug pri zamisli sami in tudi pri nje poznejši izvedbi imata pokojni p. Hugo Bren OFM, vnet Baragov častilec in zagovornik, in nemurni dušni pastir ameriških Slovencev, p. Bernard Ambrožič OFM. Prav p. Bernard je bil, ki je po tihem pripravljanju in v globokem prepričanju, da se je lotil dela za zgodovinsko odločilno stvar, sklical ustanovni sestanek Baragove zveze, 29. decembra 1930 pri slovenski župni cerkvi sv. Štefana v Chicagu. Ta dan je rojstni dan zveze, pomeni pa hkrati tudi začetek pravega, organiziranega dela za Baragovo svetniško čast. Iz drobne kali — mogočno drevo, tako bi lahko rekli ob srebrnem zvezinem jubileju. Vsa njena mladost in mladeniška leta to resnico potrjujejo.

Ob ustanovitvi je p. Bernard sestavil tudi prva pravila, v katerih je glavni namen zveze „pospeševati delo za beatifikacijo našega rojaka, škofa Barage, ki je umrl v sluhu svetosti“. Zveza sama pa je zamišljena kot „osrednja matica slovenskih katoliških, organiziranih skupin v Združenih državah“. Zveza ima torej ob svojem rojstvu docela slovenski katoliški značaj. Pa vendar že takrat upa na bodoče dni in si za svoje delo zastavlja nalogo, ki ji veleva, da „...pospešuje raziskovanje Baragovega življenja in delovanja, zlasti pa zbira dokaze za njegov svetniški značaj... skuša bolj in bolj zainteresirati poklicano cerkveno oblast, da bi se pričel proces za Baragovo beatifikacijo...“.

Za prvega predsednika so si ustanovitelji izbrali enega najzaslužnejših ameriških rojakov, Mr. Antona Grdino, za podpredsednika pa že takrat, danes po vsem severnoameriškem zgodovinarskem svetu poznanega in priznanega, Mr. Jožefa Gregoriča; tajništvo, ki je bilo že ob ustanovitvi pravzaprav ša važnejše področje kot kdaj koli pozneje, pa je na vso srečo prevzel p. Bernard Ambrožič. Na vso srečo, pravimo, pa po pravici tako: brez p. Bernarda bi Baragove zveze prav gotovo še ne bilo, vsaj v takšni mogočni obliki ne, kot je danes; brez njegove neutrudne delavnosti in prizadevanja bi nameni in cilji Zveze prav gotovo ne zajeli slovenskega domačega in izseljenškega, pa danes že tudi celotnega ameri-

škega katoliškega sveta, kot se je po božji dobroti to storilo. Prav in pošteno je, da to zapišemo. Poznejši zgodovinar Baragove zareve se bo nujno moral muditi, in precej dolgo muditi, prav ob imenih p. Bernarda in Mr. Gregoriča.

Rojstvo zveze same pa je takoj rodilo tudi posebno glasilo za Baragovo zadevo. Takratni „Svetilnik katoliških shodov“ se je preimenoval v „Baragov svetilnik“, ki je prvi začetnik današnjega „Baraga's Bulletin“, uradnega marquetteškega škofijskega glasila za Baragovo zadevo. Seveda tokrat še ni bil samostojen list, marveč si je za vsako številko izposodil kako stran v „Ameriškem Slovencu“.

Zveza se je lotila dela, bolje povedano: nekateri maloštevilni idealni posamezniki so se zagrizli v delo. Ob srebrnem jubileju si danes lahko z zadoščenjem priznajo, da so prodrli in uspeli.

OTROŠKA LETA

Otroška leta bi lahko imenovali prva tako težavna začetna leta v življenju Baragove zveze. Ustanovila se je v Chicagu, tam je preživela tudi prvo leto. Bilo je res leto preskušnje, kot je pozneje ugotovil p. Bernard. Njen pojav med slovenskimi rojaki ni vzbudil nobenega pravega navdušenja. Res so bile v tistem letu med ameriškimi Slovenci mnoge Baragove proslave za stoletnico misijonarjevega prihoda v Združene države; a s proslavami vred se je tudi prizadevno navdušenje skoraj končalo. S pisanjem „Baragovega svetilnika“ pa so se vendar počasi začela ogrevati slovenska srca. V zvezo so vstopali prvi člani, najprej poedinci, pozneje tudi organizacije. Mr. Gregorič je začel z vsq resnostjo zbirati gradivo za Baragov življenjepis v angleščini. Sad tega dela je v tistih časih njegova knjiga „The Apostle of Chippewas“. Zveza je koj v začetku navezala tudi stike z Ljubljano. Kot marquetteškemu prej naj bi tudi ljubljanskemu škofu ameriški rojaki predložili posebno spomenico, da bi storil vse za uradni beatifikacijski postopek. Baragova proslava na Brezjah v Sloveniji leta 1931. je v največji meri zasluga Zveze.

Že na drugem obnem zboru pa je prišlo do važnega sklepa: Baragova zveza naj se ukvarja izključno z zadevo Baragove beatifikacije. Delo se je izkristaliziralo. Zveza je začela z načrtnim poslovanjem. Predsedoval ji je v teh letih rev. John Plevnik, slovenski župnik v Jolietu. Takratni marquetteški škof msgr. Nussbaum, ki ga je Zveza uspela zadobiti za Baragovo zadevo kot njegovega naslednika na škofijski stolici, se je za stvar zavzel. Potrdil je prvo molitev za Baragovo beatifikacijo, ki jo je Zveza 1933. skupno s posebno brošuro o našem svetniškem kandidatu izdala. Z marquetteškim škofom pa si je začel dopisovati še ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Zveza je vsako leto poskrbela za prireditve „Baragovega dne“. Zgodovinar Gregorič je s pomočjo p. Huga Brena vneto zbiral vse zgodovinsko gradivo.

Leta 1936 je p. Hugo napisal za koledar „Ave Maria“ pomenljiv članek, v katerem odločno zagovarja misel, da mora delo za Baragovo beatifikacijo preiti iz zgolj slovenskih krogov v vso ameriško katoliško javnost: postati mora stvar vsega katoliškega sveta!

ŠKOF ROŽMAN IN BARAGOVA ZVEZA

Nov vzpon pri delu in prizadevanjih predstavlja obisk ljubljanskega nadpastirja Gregorija leta 1935 med ameriškimi Slovenci. Ta obisk je bil plod velikega zanimanja za Baragovo beatifikacijo med rojaki v domovini. Še ko je bil škof Rožman v Ameriki, je dočakal tudi imenovanje novega marquetteškega škofa, kateremu je osebno priporočil Baragovo zadevo, ko je priomal na Baragov grob. Storil pa je potrebne korake tudi pri chikaškem kardinalu Mudleinu, ki je od tistih dni eden

največjih zagovornikov in pospeševalcev Baragove beatifikacije. Ob navzočnosti škofa Rožmana so takrat naši rojaki v clevelandskem Kulturnem vrtu slovesno odkrili tudi Baragov kip, ki se je uvrstil med druge sohe zaslužnejših Slovencev. Baragovo ime je takrat že iz dneva v dan bolj segalo tudi v ves ameriški svet. Ameriško časopisje je o obisku našega škofa precej poročalo; vztrajno so omenjali tudi, da je v U.S.A. prišel zaradi Barage. Tako je škof Rožman s svojim predvojnimi obiskom utrl pot za propagando v prid Baragovi beatifikaciji med neslovenskimi, angleško govorečimi Amerikanci. Baragova zveza je od tega obiska odnesla veliko moralno korist: naši ameriški rojaki so začeli spoznavati, da je Baragova zadeva resna stvar, ki je častna narodna in katoliška dolžnost vsakogar od njih.

CLEVELANDSKA LETA

Po smrti rev. Plevnika, dotedanjega predsednika, se je Zveza preselila v Cleveland. Za predsednika je bil namreč takrat izvoljen rev. John Oman, ki je tam župnikoval. Časi pa so bili za kakšno večje delovanje vse prej kot ugodni: nekaj prej je pogorela marquetteška katedrala; škof Plagens je bil prezaposlen z graditvijo nove; Amerika je doživljala predvečer nove svetovne morije; Baragova zveza je delala le po malem. A veliki misijonar in škof ni ostal pozabljen. V novo kriptno marquetteške katedrale so položili tudi Baragovo krsto, ki so jo takrat odprli. O dogodku je ameriški in slovenski javnosti poročal župnik rev. Vital Vodušek in vzbudil tako precej novega zanimanja za stvar. Prenovljena katedrala in kripa sta vedno znova privabljali ameriške obiskovalce, za škofljane marquetteške škofije pa je Baragov grob postal pravo romarsko središče. V Ljubljani je dal škof Rožman pozidati „Baragovo semenišče“. Nekaj let prej že je Mohorjeva družba založila prvo izdajo dr. Jakličevega življenjepisa o Baragi: po tej knjigi, ki je segla tudi med ameriške Slovence, se je slovenski svet bolj in bolj začel zanimati za svojega svetniškega rojaka. Dejansko je v tem času vsa Baragova zadeva bolj prešla v roke njegovih zagovornikov v domovini. Vojna je povzročila prihod p. Kap zimirja Zakrajška v U.S.A. Ta je med ameriški Slovenci zaklical: „Če je kdaj naš narod potreboval svetnika, zdaj ga potrebuje...“ in je s svojim klicem sprožil nov val navdušenja ter dela za Baragovo zvezo. Marquetteški škofovski prestol je zasedel škof Magner, ki je za Barago že vedel in se je takoj za njegovo zadevo vneto zavzel.

Najvažnejši dogodek, lahko rečemo zgodovinski za Baragovo zvezo v tem času pa je občni zbor Zveze 14. oktobra 1941 v Clevelandu. Prvič se je skupščina udeležil tudi posebni odposlanec marquetteškega škofa, generalni vikar msgr. Zryd. Po njem je škof pozdravil zborovalce in zagotovil Zvezi vsestransko pomoč pri njenem delu. Skupščina je takrat marquetteškega škofa izvolila za častnega predsednika. Bil pa je ravnoč tudi rev. Scheringer, slovenski rojak, ki je župnikoval v nekdanjem Baragovem L'Ansu.

Spet so začeli Baragovi delavci z veliko propagando po ameriškem slovenskem tisku. V Washingtonu je začel zbirati ob svoji doktorski tezi po državnih arhivih zgodovinske podatke tudi mladi slovenski teolog p. Ciril Širec OFM. Naslednje leto se je velike Baragove slovesnosti v Lemontu prvič udeležil tudi marquetteški škof Magner.

1942. je predsedstvo Zveze prevzel župnik Scheringer. Za tajnika je bil izvoljen omenjeni p. Ciril Širec. Tako je vodstvo prešlo prvič v mlajše, „ameriške“ roke, z obema tema odbornikoma pa tudi Zveza v neposredno bližino Marquette. Začeli so zdaj prvič razmišljati tudi o „Baragovem vestniku“ v angleščini. Do rojstva tega glasila je prišlo šele 1946. leta. Mr. Gregorič je bil naprošen, da začne podrobno zbirati gradivo za znanstveni življenjepis o Baragi. 1943. je izšla že prva brošura

o našem svetniškem škofu v angleščini. Napisal jo je predsednik Zveze, rev. Sche-
ringer.

Za Zvezino delo med Slovenci je najprej skrbel frančiškanski Lemont. Vsako leto so slovesneje praznovali Baragov spomin, dokler ni kot plod teh praznov zra-
sel poseben škofijski „Baragov dan“, ki ga zdaj v Michiganu sleherno leto na
drugi župniji praznujejo in je splošno ameriška katoliška stvar.

BARAGOVA ZVEZA V MARQUETTU

Bolj in bolj očito je bilo, da se Baragova zveza razrašča v posebno ustanovo
marquettske škofije in da bo treba za Slovence v njenem okviru ustvariti posebno
vejo. Stvar sama je že zadobila čisto cerkveni, uradni značaj. Še posebno leta 1947,
ko je predsedniško mesto zasedel generalni vikar škofije msgr. Zryd in Zvezo s
škofijskim vodstvom še tesneje povezal. Isto leto je umrl škof Magner, Baragovo
stolico pa je zasedel msgr. Thomas L. Noa. Z ljubljanskim škofom, zdaj že begun-
cem v U.S.A., sta o Baragi mnogo govorila. Novi marquettski nadpastir je kaj
brž spoznal globoki pomen Baragove zveze in jo podprl na celi črti. Uradne pro-
store ji je dal v svoji škofijski palači, msgr. Zryd je od prve izvolitve naprej njen
stalni predsednik.

V okviru Zveze se je slednjič osnovala posebna slovenska veja, ki ji predseduje
zdaj msgr. Oman.

V Marquettu šele je Baragova zveza dosegla svoj dokončni razmah: njeno delo
in poslovanje je zdaj uradna škofijska zadeva. Prvi najvažnejši korak za bodoči
beatifikacijski proces je bil storjen lani z uradnim škofijskim imenovanjem Zgo-
dovinske komisije, ki jo vodi msgr. Zryd. Delo te komisije je za vso stvar odločilno,
naravnost življenjsko važno. In delo uspešno napreduje. Odkar se je v Marquette
preselil tudi uradni zgodovinar, mr. Gregorič in se tam docela posvetil samo štu-
diju vsega zgodovinskega gradiva, ki je v kakršnikoli zvezi z osebo in delovanjem
velikega slovenskega rojaka, je delo doseglo svoj polni zalet.

Ves razvoj Baragove zveze kaže posebno božjo pomoč. Danes Slovence in Ame-
rikance že Rim sam vzpodbuja k delu za veliko stvar beatifikacije našega svet-
niškega kandidata. Slovenci smo še posebej dolžni, da ponesejo Baragovo ime in
njegovu slavo med ves katoliški svet. Severnoameriška Baragova zveza nam je pot
utrla, na nas je, da to pot utrdimo in po skupnih molitvah vse krščanske srenje
slednjič dosežemo najvišji cilj: uradno cerkveno priznanje Baragovega svetništva!

Literatura: Koledar „Ave Maria“ 1955 in 1956.

ZAHVALE BARAGI

ALI JIH JE BARAGA USLIŠAL?

Vse slovenske rojake iz župnije Cerklje (na Gorenjskem), ki so bili kakorkoli
med zadnjo vojno in nemško okupacijo udeleženi pri devetdnevnici k škofu Frider-
riku Baragi za rešitev slovenske duhovščine na Gorenjskem pred nemškimi strelji,
prosimo, da na podlagi naslednjega pisanja neke cerkljarske župljanke, ki živi kot
begunka v Ameriki, sporoče našemu uredništvu, če so tudi oni mišljenja, da so bili
naši duhovniki res rešeni na Baragovo priprošnjo. Omenjena rojakinja iz Cerkelj
nam je namreč sporočila:

„V času okupacije so nam Nemci odvedli duhovščino. Bili smo v resni bojazni
za življenje svojih dušnih pastirjev. Vedeli smo, da so nacisti v okupiranih pokra-
jinah, tudi na Slovenskem, že mnoge duhovnike ustrelili. V svoji stiski smo se

farani v Cerkljah zatekli po pomoč k našemu svetniškemu kandidatu, škofu Frideriku Baragi s posebno mašno in molitveno devetdnevnic. Sklenili smo, da bomo devetdnevnic opravljali tako dolgo, dokler ne bomo uslišani, dokler ne bodo naši duhovniki rešeni preteče nevarnosti. Tudi smo se zavezali, da bomo, brž ko nam bo mogoče, morebitno uslišanje razglasili. Za duhovnike, ki so jih Nemci neznanu kam odvedli, smo izvedeli, da so bili prav za sklep naše prve devetdnevnic odpeljani na Hrvaško in v Bosno in tam izpuščeni na svobodo. Mnogim je že nekaj dni pozneje uspelo, da so prišli v okolico Ljubljane, kjer so se lahko prosto gibali. Izvečine smo bili prepričani, da nas je Baraga uslišal in da je pri Bogu izprosil rešitev duhovščine. Zdaj tudi izpolnjujem obljubo, ki smo jo takrat dali, in pošiljam to sporočilo v objavo. — M. P., Cleveland, U.S.A.“

V skromno javno zahvalo škofu Baragi za srečno rešitev težke družinske zadeve, daroval g. Radko Krevs, Argentina 300 pesov.

V zahvalo Baragi: N.N., 100 pesov; N.N., 20 pesov, g. Avguštin Jeločnik, Bs. Aires, 100 pesov, N.N., 100 pesov.

STARA KITAJSKA MODROST

Nadaljevanje. — Piše Janež Kopač C.M., Toronto, Kanada.

Že v doslej objavljenih člankih smo videli, kako zelo kitajski modrijani naglašajo pomen družine za zdrav in pravičen razvoj človeške družbe. Dobra družina jim je temelj in izhodišče za obnovo in napredek narodov in držav. Konfuce prepričevalno dokazuje, da morejo priti dobri narodni in državni voditelji le iz dobro vzgojenih družin. Po njegovem prepričanju bo le tisti dober voditelj države ki je bil v družini dober sin do svojih staršev, dober brat do svojih bratov in sestra, in končno skrben oče svoji družini.

Tako smo prišli do zadnjega poglavja Konfucejevega Velikega nauka, ki precej na široko dokazuje, zakaj in kako zavisi mir in sreča v človeški družbi od dobrih državnih voditeljev in od pravičnega vodstva držav.

SVETOVNI MIR ZAVISI OD PRAVILNEGA VODSTVA DRŽAV.

V desetem in zadnjem poglavju svoje knjige „Veliki nauk“ piše Konfuce:

„Trditev: *‘Mir in sreča na svetu zavisita od pravičnega vodstva držav’*, se razloži takole:

Kadar vladar ravna s starimi, kakor je treba ravnati s starimi, mu postane ljudstvo sinovsko vdano; kadar vladar ravna s starejšimi od sebe kakor je treba ravnati s starejšimi, se ljudstvo nauči bratske podrejenosti; kadar vladar ravna sočutno z mladimi in slabotnimi, je tudi ljudstvo do njih sočutno. Tako ima vladar pravilo, s katerim more kakor z merilom ugotavljati svoje ravnanje.

Kar nam ni všeč pri nadrejenih, tega ne uporabljajmo pri podrejenih; kar nam ne ugaja pri podrejenih, tega ne storimo nadrejenim; kar sovražimo pri tistih, ki so višji od nas, tega ne delajmo tistim, ki so nižji od nas; kar zaničujemo pri tistih, ki so nižji od nas, tega ne delajmo tistim, ki so višji od nas. Česar ne maramo sprejemati z desne, tega ne delimo na levo; in česar ne maramo sprejemati

z leve, tega ne ponujajmo onim, ki so na desni strani. To je tisto, kar se imenuje 'pravilo, s katerim človek kakor z merilom ugotavlja svoje ravnanje'.

V Knjigi pesmi je rečeno: 'Kako razveseljivo je, kadar so vladarji kakor starši svojemu ljudstvu'. Kadar vladar ljubi to, kar ljudstvo ljubi, in sovraži ono, kar ljudstvo sovraži, tedaj je takorekoč oče in mati svojemu ljudstvu.

V Knjigi pesmi je rečeno: 'Kako ljubeč je oni grič na južni strani s štrlečimi skladi skal! Zelo se ločite od vseh drugih vi, veliki učitelj Jin; vse ljudstvo zre na vas.' Vladarji držav ne smejo zanemariti skrbi za blagor ljudstva. Če se prepusté sebičnosti, bodo nesreča za človeško družbo.

V Knjigi pesmi je rečeno: 'Preden so vladarji dinastije Jin izgubili naklonjenost ljudstva, bi se bili mogli mirne vesti prikazati pred Bogom. Dinastija Jin nam je v opomin: Vladarske oblasti ni lahko trajno ohraniti.' To priča, da se s čednostjo pridobi ljudstvo; s pridobitvijo ljudstva pa se pridobi vodstvo države. Kdor pa izgubi simpatije ljudstva, izgubi obenem vodstvo države.

Zato se bo vladar najprej trudil za čednostno življenje. Ko bo postal čednosten, si bo pridobil ljudstvo. Ko bo imel na svoji strani ljudstvo, mu bo dano ozemlje; ko bo imel ozemlje, si bo pridobil bogastvo; ko bo imel bogastvo, ga bo mogel koristno uporabljati.

Čednost je korenina, bogastvo je sad.

Če bo pa imel zunanost za glavno in notranjost za postransko, se bo le prepiral z ljudmi in jih naučil ropanja.

Če torej vladar zbira zase bogastvo, si odbije od sebe ljudstvo. Če pa bogastvo razdeljuje med ljudstvo, si ljudstvo pridobiva.

Ako torej iz vladarjevih ust prihajajo krivične besede, se mu bodo prav take nazaj vračale; in bogastvo, ki si ga je krivično pridobil, bo prav tako izgubil.

V Opozorilu Kangu je rečeno: 'Sreča ne bo vedno z nami.' To se pravi: Dobrota si pridobi srečo, pomanjkanje dobrote jo izgubi.

V Knjigi Ču-a je rečeno: 'Čujevo kraljestvo ni bilo na glasu kot bogato; kar namu je dajalo veljavo, so bili dobri ljudje.'

RAZLAGA: Kitajščino, zlasti še klasično kitajščino je težko predstavljati v slovenščino, ker je pač pisana v znakih in ima znak več pomenov. Izraz za „ves svet“ se v kitajščini dobesedno glasi „vse, kar je pod nebom“. A pri tem izrazu so stari Kitajci mislili le na celotno Kitajsko; kajti mislili so, da se s Kitajsko svet konča. Sicer se pa tudi sv. pismo Stare in celo Nove zaveze tako izraža. Uporablja izraze, ki pomenijo ves svet, vse ljudi, misli pa le na določeno zemljo in določeno skupino ljudi, ki je bila tedaj Judom znana. Kitajska je bila včasih razdeljena v več držav, podobno kot danes Združene države, le da so te kitajske države imele več samostojnosti, kot jo imajo ameriške. Konfuce je pač mislil, da bo po celi veliki Kitajski zavladala sreča in mir, kadar bodo vse njene države pravilno vodene. Smisel njegove trditve je pa za ves svet, zato sem tudi tako prevedel kitajsko besedilo. Saj danes vsi vemo, da „vse, kar je pod nebom“, ni le Kitajska, ampak cel svet.

Navodila, ki jih daje Konfuce za pravilno vodstvo držav, se zelo približajo Jezusovemu navodilu, ki ga je dal za vse ljudi in se glasi: „Vse torej, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim; zakaj to je postava in preroki“ (Mat 7,12). Če se ravnamo po tem Jezusovem načelu, bomo vedno zadeli pravo v odnosih do drugih. Konfuce pravilno naglašá, da je za vladarja najvažnejše, da pravilno ravna z ljudmi. In da bo mogel vedno pravilno ravnati z ljudmi vseh vrst in stanov,

mu da Konfuce kratko, pa zanesljivo navdilo: *Kar mu pri drugih ni všeč, tega naj tudi sam drugim ne stori. Česar zase ne mara, tega naj tudi drugim ne stori.* Kitajsko besedilo, ki uporablja znake, izrazi starovsko in poklicno razliko med ljudmi z izrazi: nađ, pod, spredaj, zadaj, na desni, na levi. Skušal sem jih prevesti v slovenščino po smislu. Ko daje Konfuce navdila vladarjem, se vedno znova povrača k trditvi, da morajo biti vladarji svojim državljanom to, kar so dobri starši svojim otrokom. Svojo trditev podkrepi z izreki iz starih kitajskih modroslovnih knjig. Posebno rad navaja izreke iz Knjige pesmi. Kdor je bil kdaj v južni Kitajski in je opazoval velike sklade skal, štrleče proti nebu, bo razumel, zakaj Knjiga pesmi pri merja velikega vladarja Jina taki gori, ki ima kakor dober vladar to posebnost, da njena veličina vsem pade v oči in se vanjo ozirajo.

Glavna Konfucejeva misel, ki se neprestano ponavlja v njegovih spisih, je ta: *Čednost je temelj sreče.* Iz nje kakor iz korenine pri drevesu poganja vse dobro. Če bodo vladarji držav čednostni, bodo s čednostnim življenjem pridobili za krepkosto življenje vse ljudstvo. Ljudstvo jim bo rado sledilo ter jim ostalo zvesto in vdano. Tako bodo vladarji ohranili oblast in naklonjenost ljudstva. Če bodo pa vladarji pri vodstvu držav postali sebični in bodo iskali časti in bogastva zase, se jim bo ljudstvo izneverilo ter se jim uprlo. Tako bodo prej ali slej izgubili oblast ter pahnili v nesrečo sebe in ljudstvo.

Sicer vsi ti Konfucejevi nauki o vodstvu držav ne povedo nam katoličanom nič novega, vendar nam dobro izprašujejo vest. Dasi imamo katoličani Kristusov nauk in nauk Cerkve, ki je še globlji in popolnejši od Konfucejevega, vendar vodstvo držav tudi tam, kjer so na oblasti katoličani, ne odgovarja niti idealu Konfucejeve državne zamisli, kaj šele katoliškemu idealu, kakršnega želi Cerkva. Konfuce je bil pogan, pa se je vendar s svojim naukom bolj približal Kristusovemu evangeliju kot večina sodobnih učiteljev državnih in socialnih ved. In vendar so mnogi od teh učiteljev katoličani.

Danes kar mrgoli v knjigah in političnih listih vse polno zmotnih naukov o vodstvu držav in ureditvi človeške družbe. Zato ni čudno, da večina voditeljev držav ne vodi pravilno svojih držav. Eni jih vodijo po komunističnih načelih, drugi po fašističnih, tretji spet po socialističnih. Le redki sodobni vladarji so se približali pri vodstvu svoje države katoliškemu idealu. Zato ni upanja, da bi zavladal na svetu mir, socialna pravičnost in medsebojna ljubezen, dokler bodo prevladovali napačni pojmi o državi in državnem vodstvu in dokler bo večina vladarjev nepravilno vodila svoje države.

Tudi Slovenci se imamo od Konfucejevega nauka marsikaj učiti. Najprej tega, da je politično delo nekaj važnega in resnega. V slovenski emigraciji so začeli prevladovati napačni pojmi o politiki, kot da bi bila politika nekaj slabega. Slovenski komunisti delajo v emigraciji politično z vso paro in so kar najtesneje povezani s komunističnimi oblastmi v domovini kakor z ostalimi oblastmi komunističnih držav. Mi katoličani pa naj bi nasledli komunistični propagandi in naj bi smatrali politično delo za slabo ali vsaj brezkorisno zadevo?

Drugo kar naj se od Konfuceja naučimo, je njegovo načelo ljubezni: *Česar ne želite, da bi vam drugi storili, tega tudi vi ne storite drugim.* To načelo naj velja pri vseh naših odnosih do drugih, pa naj že bodo poedinci, organizacije, skupine ali narodi. Koliko trenj in nesoglasij bi v naši slovenski skupnosti odpadlo, ko bi se vsi Slovenci držali tega načela. Sicer se pa moramo Slovenci kot katoliška emigracija povzpeti še više in vzeti za pravilo Jezusovo zapoved: „Vse, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim“ (Mt 7,12).

(Konec prihodnjič.)

PO MISIJONSKEM SVETU

MISIJONARJI PROTESTIRAJO

82 iz rdeče Kitajske pregnanih misijonarjev, vsi bivši jetniki komunističnih koncentracijskih taborišč, so podpisali in na Združene narode naslovili posebno protestno spomenico, v kateri nadrobno govoré o preganjanju katoliških misijonarjev in tisočev, desetisočev kitajskih vernikov, ki se za ceno lastnega življenja ustavljajo komunističnemu brezboštvu na Kitajskem. V spomenici zahtevajo, da Združeni narodi pošljejo na Kitajsko posebno mednarodno komisijo, ki naj preišče stanje po ječah in taboriščih za prisilno delo in sploh zahteva od komunističnih oblasti, da ji dovolijo vpogled v njih „sodniško“ postopanje.

SPET MUČENEC NA KITAJSKEM

Iz Makao je prišlo sporočilo, da je v letošnjem januarju umrl v komunističnem zaporu v Shiuvingu kitajski jezuit p. Simon Tang. Šestinšestdesetletni redovnik je bil aretiran nekaj dni pred božičem in postavljen pred ljudsko sodišče, ki ga je obsodilo kot navadnega zločinca... Dolgo vrsto let je bil ravnatelj kolegija „Morska zvezda“ v Shiuvingu.

PORAST KRŠČANSTVA V LOTUNGU

V Lotungu na Formozi, kjer deluje dr. Janež, so za božič krstili spet 120 poganov, polovico od njih odraslih. Ker je misijonska kapela premajhna, so najeli največjo dvorano v mestu za to veliko slavlje. 1300 kristjanom se je pridružilo še mnogo poganov, ki so z vidnim zanimanjem sledili svetim obredom. Za veliko noč pa so očetje kamiljanci, ki v Lotungu misijonarijo, pripravili spet novo veliko skupino katehumenov na sveti krst. Tudi ta slovesnost ni prav nič zaostajala za prvo. Mnogo je poganov v lotunškem misijonu, ki bi hoteli biti krščeni; če gre delo bolj počasi od rok, je to pripisovati zgolj občutnemu pomanjkanju misijonarjev.

NA KOREJI: VELIKA ŽETEV... PA ŽANJCEV NI!

Dvoje težavnih vprašanj mora danes reševati korejska Cerkev: rast domače duhovščine in povečanje števila inozemskih misijonarjev. Deželno semenišče v južni Koreji, kjer 123 gojencev študira modroslovne in bogoslovne vede, je bilo čisto po naključju obvarovano pred vojnim razdejanjem. A malo semenišče v Seulu premore komaj dvoje od štirih v načrtih predvidenih poslopij. Letos je v ta zavod zaprosilo za sprejem 90 korejskih dečkov, pa so jih zaradi pomanjkanja prostorov mogli sprejeti le 50. Tako je v južni Koreji danes vsega skupaj samo 154 seminaristov. Te številke je povedal apostolski vikar iz Seula, msgr. Ro, ko je bil na obisku v Rimu. Prej že je obiskal Francijo, Anglijo, Irsko, Holandsko, Belgijo, Nemčijo in Švico in povsod prosil podpore za svoje semeniščnike, ki so največji up korejske Cerkve. Ko so ga vprašali, koliko je po vseh teh krščanskih deželah zbral za korejske bogoslovce, je odgovoril: „Nekaj sem nabral... posebno v Nemčiji in na Holandskem. A treba je hiteti, kajti duhovniških poklicev med Korejci je veliko; če jim ne bomo mogli pomagati do cilja, se nam bodo prav gotovo izgubili.“

Korejskega škofa pa skrbi v nič manjši meri tudi občutno pomanjkanje inozemskih misijonarjev v deželi. Danes deluje v južni Koreji vsega skupaj 276 duhovnikov, 201 od njih — domačinov! Tistih 75 inozemskih misijonarjev, ki poleg domačinov tam grade Cerkev, je kaplja v morje spričo 21 milijonov duš na korejskem jugu. Za Cerkev na severni Koreji je škof povedal, da obstoje več kot očitni dokazi, kako je bila skoraj docela uničena. Nobenih vesti ni o edinem sev. škofu msgr. Petru Hongu, ki je bil apostolski vikar v Pyong Yangu. Od omenjenih 21 milijonov južnih Korejcev jih je 210.000 katoličanov, ki jim je prišteti še 26.000 katehumenov.

Cerkveno področje je razdeljeno na tri apostolske vikariate in tri prefektore. Dvoje vikariatov in eno prefekturo oskrbuje domača duhovščina, ostale tri pa inozemski misijonarji. Živa nujnost je tedaj povečanje števila belih misijonarjev na Koreji, saj je za to mučeniško zemljo nastopila danes prava ura božje milosti: južna, narodna vlada ne dela misijonskemu delovanju prav nobenih težav, nasprotno: vsak inozemski misijonar, ki hoče na Korejo, je naravnost iz srca zaželen. Vojna, ki je toliko smrti in zla nanesa korejski deželi, je po drugi strani tudi omečila poganska srca, da danes z odkritim navdušenjem gledajo na vse, kar je katoliškega. Neko skrivno propagandno gibanje, ki mu vira še danes ne vedó, je prej vrsto let predstavljalo vse velike zapadne države, posebno U.S.A. kot izrazito protestantske. Med zadnjo protikomunistično vojno pa so se domačini na lastne oči prepričali, kako je bilo med 16 državami, ki so se bile za zrušenje komunizma na strani narodne Koreje, tudi veliko število dobrih in zglednih katoličanov. Težko bi Seulčani pozabili na prizore, kot je bil tale: kakih 500 do 600 ameriških vojakov se je udeležilo svete maše v seulski katedrali; skupno s korejskimi domačini so pristopali k obhajilni mizi, skupno z njimi so se po službi božji s svojimi nižjimi in višjimi častniki vred zgrnili okrog korejskega škofa in mu poljubljali prstan... Ti in podobni dogodki so osvetlili z novo, prijaznejšo lučjo korejsko Cerkev in rodili očitno naklonjenost do katolištva pri Korejcih. Le tako si moremo razlagati naravnost množična spreobrnjenja, ki se zdaj ne nehajo več; le tako tudi prestop v katoliško Cerkev velikih duhov, kot je slavni korejski zgodovinar M. Choi Nam Sun, ki se je dal krstiti za lanski božič.

TEŽAVE NA CEJLONU

Mlada cejlonska država doživlja v zadnjih mesecih huda notranja trenja. Težave se pojavljajo predvsem na narodnostnem in verskem področju. Cingalezi in Tamuli, dve glavni narodnost-

ni skupini, se divje potegujejo za prvenstvo. Tamuli so na otoku sicer v manjšini, a pri svojih težnjah se opirajo na 30 milijonov svojih sorojakov, ki žive na indijski celini, v okrilju indijske zvezne republike. Zahtevajo, naj vlada njih govoricno prizna za uradni državni jezik, se pravi, naj mu prizna iste pravice kot cingaleškemu. A Združena narodna stranka, ki je v vladi vodilna, je na celi črti izključno za cingaleščino. Nezadovolje med Tamuli je zdaj tolikšno, da so mnogi njihovi narodni poslanci odstopili skupno z enim ministrom in državnim podtajnikom, zastopnikoma tamulske manjšine na Cejlonu.

Vlada pa skuša napraviti čimprej konec tudi neprestanim napadom na različne vere, ki prevladujejo na otoku. Najbolj divji so v svojih napadih budisti. V svojem časopisju so v zadnjih časih začeli napadati celo Kristusovo osebnost, kar je pač kaj slab dokaz verske strpnosti, za katoličane pa naravnost žaljiv napad. Višji politični krogi sicer odločno odklanjajo takšen način pisanja, a da bi napadi prenehali, nihče nič ne stori. Nekatere manjše cerkve so fanatični budisti že požgali; grožnje proti katoličanom in njihovi duhovščini so na dnevnem redu. Prišlo je tako daleč, da je notranji minister sklical posebno konferenco zastopnikov vseh verstev na Cejlonu; v načelu so si bili tam vsi edini, da je treba nujno doseči popolno versko strpnost; dejansko pa vlada še ni podvzela do danes nobenih ukrepov v tem pogledu. Država ima pred vrati volitve, in kar je še več — budizem pripravlja velike svečanosti za 2500 letnico Budovo. Jasno, da hoče vlada vse težave premestiti kar se da mirno, brez pisanih ukrepov, s samim golim prepričevanjem. Se pač noče zameriti budistom, ki tvorijo večino in bodo tudi glavni volilci...

PRVI FILMSKI FESTIVAL V AFRIKI

V Mogadorju (Somalija) je bil pred meseci filmski festival, prvi na afriških

tleh. Zastopani so bili na festivalu samo filmi, ki so bili izdelani in povzeti v Afriki. Pri festivalu, ki je vzbudil splošno pozornost tudi drugod po svetu, so sodelovale naslednje afriške države: Belgijski Kongo, Zlata obala, Egipt, Francija, Anglija, Italija, Kenija, Libija, Nigerija, Nyassa, Italijanska Somalija, Tanganika, Uganda in Južna Afrika. Komisija je v natečaj dovolila samo predvajanje filmov, ki obravnavajo politični, socialni in gospodarski razvoj afriških dežel, afriški turizem, živalstvo in rastlinstvo v Afriki, lov na divje zveri in slednjič dramska dela v filmu, katerih vsebina je vzeta iz afriškega življenja. Predvajali so 67 filmov, ki so pri gledalstvu vzbujali splošno odobravanje. Če upoštevamo velikanske težave, ki jih za snemanje in pripravo filmov predstavlja afriška zemlja, si lahko predstavljamo zgledno višino teh, ki so jih na festivalu predvajali. Festival je mimo vsega drugega potrdil tudi tole značilno resnico: Afričani nočejo, da bi film prikazoval njih črno domovino kot prizorišče prikrite nemorale (tako je Afrika le prevečkrat predstavljena v evropskih in ameriških filmih), kot deželo, ki je skozi in skozi uklenjena v stare divjaške in zverinske običaje, kot pokrajino, kjer nekaj izvoljenih belecov s tropskim klobukom na glavi v suženjskem strahu vlada milijonske črnske množice, ki so vse do zadnje skoraj brez duše in neuke bolj od živine... Te stvari, so ugotovili na festivalu, spadajo v preteklost, sedanjost je povsem drugačna. Po drugi strani pa velika množica visoko zglednih filmov s festivala dokazuje tudi, da na afriški zemlji živi nekaj globokih, umetniških duš, ki znajo gledati na pereča, vsakdanja, občečloveška vprašanja afriškega ljudstva in skušajo ta vprašanja reševati tudi s filmskega platna.

VERSKI POUK NA EGIPTOVSKIH ŠOLAH

Po zadnjih uradnih poročilih egiptovske vlade je v deželi čez 2000 „svobodnih“ šol, kjer študira pol milijona otrok.

Pod „svobodno“ šolo je razumeti vse vzgojne zavode, ki imajo za svoj namen vzgojo, pouk in pripravo na kakršne koli svobodne poklice ali tudi sicer pripravo na katero koli kulturno delo. Narodnost in skupinska pripadnost pri teh zavodih nista važni. — V lanskem decembru je vlada uveljavila poseben zakon, ki naj izvede organizacijo na teh zavodih. Vse te šole so pod nadzorstvom prosvetnega ministrstva. Novi zakon predvideva tudi pouk npravnosti, verouk in državljansko vzgojo. Kot se v državi njih šolah poučujeta koran in krščanski nauk — če so gojenci seveda kristjani — bodo morali od letošnjega oktobra naprej tudi na zasebnih vzgojnih zavodih poučevati koran kot redni učni predmet. Zasebne šole ne bodo mogle kot doslej zadovoljiti se s tem, da so starši njihovih gojencev poskrbeli kar doma za versko vzgojo svojih otrok. Verski pouk bo zdaj tudi na zasebnih vzgojnih zavodih obvezna stvar. Učitelje verouka, bodisi muslimanskega ali krščanskega, bo v šole poslala vlada, a plačevati jih bodo morala krajevna šolska ravnateljstva. Zavod pa, ki ne bo mogel vzdrževati veroučitelja, bo zapadel državni šolski upravi.

SV. OČE PIJ XII. — ZA GOBAVE

Sv. oče je predlagal ustanovitev posebne mednarodne komisije, ki naj z vsemi močmi sodeluje v boju zoper pogubno gobavo bolezni. Svoj predlog je izrekel, ko je sprejel zastopnike svetovnega kongresa za boj proti gobavosti, v posebni avdienci. Med drugim je opozoril zborovalce, da je danes po vsem svetu čez 5 milijonov ljudi, ki jih uničuje gobavost, da pa jih je samo 40.000 v zdravniški oskrbi... Dodal pa je, da zdravstveni ukrepi, ki jih oblasti podvzemajo za boj proti gobavosti, ne smejo biti strožji od običajnih ukrepov proti nalezljivim boleznim. Vsakršno pretiravanje v tem pogledu lahko samo škoduje bolniku in še bolj stre že tako močno razdejana duševno razpoloženje nesrečnega.

☆ IZ PISEM SLOVENSkih MISIJONARJEV ☆

Tik pred zadnjo Veliko nočjo smo prejeli pismo našega misijonarja STANKA PAVLINA SDB, iz Hongkonga. Takole piše:

Prav lepa hvala za sporočilo, da se misijonski prijatelji tako vneto zanimajo za moje zdravje. Bogu hvala, zdaj mi gre že precej na bolje. Zadnje dni so me predstojniki poslali v Macao, da sem tam pridigoval za praznik svetega Jožefa, ki ga zelo slovesno v tamkajšnjem zavodu praznujejo. Presenečen sem bil, ko sem čul triglasno petje pri maši. Zvečer so imeli veliko procesijo, nazadnje pa še gledališko predstavo z uprizoritvijo drame „Krvavi dež“, ki je neznansko ugajala. Prav za ta praznik so sestre misijonarke odprle tudi nov ambulatorij za reveže, še posebej pa za begunce, ki so s severa prišli v Macao. Govoril je apostolski vikar msgr. Policarpo da Costa, za njim pa še tri gojenke v portugalsčini, kitajščini in angleščini. Ambulatorij predstavlja novo veliko karitativno dejanje, ki je napravilo mogočen vtis med vsemi, posebno še med revnejšimi sloji, katerim je v prvi vrsti namenjen... Vsem prijateljem in Vašim sotrudnikom želim prav vesele velikonočne praznike.

Čez vse zanimivo, lepo pismo smo prejeli od naše uršulinske misijonarke MARIJE FANČIŠKE NOVAK, ki deluje že vrsto let v institutu „Regina Coeli“, v Chiangmai, Siam. Hkrati s pismom je naše neutrudna sodelavka za Kat. misijone poslata tudi dva daljša članka, ki sta objavljena v tej številki. Pismo je naslednje:

Nič ni bolj nujno, kot da se Vam zahvalim iz srca za plemenito darilo 50 dolarjev, kot tudi sploh za celokupni ček 150 dolarjev za naše misijonarke tukaj. (Gre za dar iz sklada slov. misijonarjem za leto 1955. Op. ur. Pismo je pisano še v larskem juliju!) To vaše dragoceno darilo tje prišlo prav za rojstvo naše siamske uršulinske viceprovincije, ki je

bila ustanovljena na praznik sv. Jožefa 1955. Ček sem poslala, ker m. Ksaverije takrat še ni bilo iz Evrope, kar materi provincialki v Bangkok. Lahko si predstavljate, kako zares vesela ga je bila. Bilo je to prav v dneh, ko smo v Bangkoku začele z novim uršulinskim vzgojnim zavodom „Regina Mundi — Kraljica sveta“. Bog naj tisočkrat povrne Vam in vsem plemenitim dobrotnikom. Naj se zahvalim s tole mislijo: v Kristusovem Mističnem Telesu naj bo naše skromno misijonsko delo na tem področju Gospodovega polja namenjeno tudi vsem tistim, ki so morda z velikimi žrtvami prispevali za naše misijonske potrebe.

Iskreno čestitam k slovenskemu prizadevanju v Argentini, k pripravam za gradnjo osrednjega slovenskega doma, k ustanovitvi slovenske tiskarne in k pojavu Slovenske kulturne akcije. Katoliške misijone redno prejemam po m. Ksaveriji, ki mi jih pošilja iz Bangkoka. Sploh sem Vam iz srca hvaležna za lepo slovensko čtivo, ki ga pošiljate.

Imela sem vso voljo, da bi se čimprej odzvala Vaši prošnji in napisala kaj za Katoliške misijone. Pa sem imela takšno kopicico dela, da mi vse do zdaj res ni bilo mogoče. Slednjič sem le prevedla in predelala za objavo v misijonski reviji dvoje sestavkov, ki Vam jih pošiljam. Sestavka sem povzela po člankih v francoski reviji Pariške misijonske družbe, katere urednik mi tje dobrohotno dovolil njuno objavo v Kat. misijonih.

21. majnika 1955 se je mati Ksaverija le vrnila iz Rima v Bangkok, kjer bo v „Mater Dei“ kot ravnateljica te velike šole nadaljevala svoje nadvse plodno misijonsko delo. Sama pravi, da se je vrnila za zadnje poglavje svojega misijonskega življenja... Gotovo bo z božjo pomočjo to delo zelo bogato na sadovih za zveličanje duš, morda še bogatejše kot prejšnja doba 30 let v misijonih, torej doba ene generacije!

M. Deodata Hočevar je še vedno na Javi. Hotela sem ji poslati slovenske knjige, ki ste mi jih poslali preko Avstrije, pa mi jih je pošta odklonila. Bom spet kdaj vnovič poizkusila. Vem, da jih bo naša m. Deodata iz srca vesela. Misijonsko delo na Javi je iz dneva v dan težje. Holandski misijonarji in misijonarke (do ustanovitve samostojne Indonezije so bili vsi ti otoki holandska kolonija - op. ur.) čedalje težje dobe dovoljnje za vstop v deželo. Domačih poklicev pa tudi ni veliko. Tako si lahko predstavljate, da delo, ki ga m. Deodata opravlja, ni ravno majhno. Je pa zraven še bolj šibkega zdravja. Novih slovenskih uršulinskih misijonark iz domovine pa ni in jih brez posebnega čudeža menda še tudi ne bo!

Pri nas v Siamu domači poklici počasi zoré; pri njih izbiri moramo biti silno previdni, posebno če vzrastejo med novokrščenimi, ki so prišli iz poganskega okolja. Glede ženskih redovnih poklicev na vzhodu je precej očitno, da jih je mnogo več za kontemplativno življenje, kot pa za aktivno misijonsko delo. Karmeličanke v Bangkoku so pred leti na vzhodu Siama odprle novo redovno hišo. Pa morajo še danes aspirantke precej dolgo čakati na vstop, ker pač ni prostora... V redovnih hišah, ki se ukvarjajo z aktivnim misijonskim delom, pa prostora nikoli ne manjka; dobri in zvesti domači poklici so tisto, kar najbolj potrebujejo. Morda je vzrok temu iskati v značajju orientalskega človeka, ki ga mirno, dasi trdo kontemplativno življenje bolj mika, kot pa apostolsko dejavno. Tudi je res, kot sem že tolikokrat opazila, da so naše, tudi poganske — še posebno poganske! — učenke zelo zahtevne in vsakršna naša nepotrpežljivost, najsi je še tako upravičena, tjih neznansko boli. V tem je pač ena največjih razlik med zapadnjaškim in vzhodnim značajem: zapadnjaki se radi zelo hitro razburimo, a tudi hitro pozabimo; ne tako vzhodnjaki, ki žive v budističnem ozračju. Budizem jih navaja k močni zunanji disciplini k pravičnosti, hladnokrvnosti.

Če jih kdo užali ali jim kaj ni po volji, vse to na zunaj zelo malo ali skoraj nič ne pokažejo; v srcu pa kuhajo gnev in jezo tudi po tedne in mesece! Lahko si predstavljate vso veličino naše odgovornosti: z eno samo nepremišljeno, nepravilno potezo si lahko za dolga leta ali za zmeraj zapravimo njih zaupanje, ne le do nas, marveč še vse bolj do slehernega moralnega napredka in do vpliva božje milosti na poganska srca.

V našem malem noviciatu, v „Regina Coeli“ imamo po dveh letih obstoja zdaj tri novinke, dve postulantki in eno aspirantko. Novinke so zelo pridne in božja milost jih očitvidno vodi. Prosimo nebeško Mater samo to, da bi obudila v teh plemenitih siamskih dušah še več novih poklicev.

Po ustanovitvi naše lastne male provincije premore zdaj ta tukaj v Siamu: tri redovne hiše (Mater Dei iz leta 1928, Regina Coeli iz leta 1932 in letos ustanovljena Regina Mundi) in 39 redovnic. Naša mati provincialka je iz Siama, m. Josepha Dardarananda, iz zelo dobre, ugledne katoliške siamske družine. Bila je ena naših prvih učenk v Mater Dei; noviciat je opravila v Franciji, študirala pa na univerzi v Bangkoku. Zadnjih šest let je bila prednica tu pri nas na „Regina Coeli“ v Chiengmaiu.

Slovenske prijateljke bo gotovo zanimala novica, da je bila tu med nami že priletna hrvaška uršulinka iz Zagreba, m. Avuština Jakčin. V red je vstopila v Franciji in tam preživela večino svojih redovnih let, dokler je predstojniki že kot petdesetletne niso poslali v Harbin, v Mandžurijo. Tam se pa kar ni mogla privaditi vzhodnemu obredu in drugim navadam; zato so jo tik pred vojno, leta 1939 poslali k nam v Siam. Silno je vzhjubila to deželo „belega slona“. Svojih zadnjih petnajst let je preživela deloma v „Mater Dei“, deloma pa v „Regina Coeli“. Pisala in govorila je sedem jezikov in bila tudi odlična profesorica klavirja. A kar je največ: bila je skromna.

*P. Cukale S.J. je napisal k tej sliki: Farna duhovščina s člani Vincencijeve konference, ki se odpravljajo obiskat ubožce župnije Kidderpore pri Kalkuti.
P. Cukale z očali.*

na, ponižna, delavna, vzorna in apostolsko goreča misijonarka. Od 1947 do 1951 po odhodu m. Rafeale v Rim, je bila tudi prednica v „Mater Dei“. Tam me je sprejela kot novodošlo misijonarko; bila je z menoj vseskozi materinsko dobra. V januarju 1951 je prišla v „Regina Coeli“. Velika žrtev je bila zanjo slovo od Bangkoka, ki ga je tako vzljubila, pa se tje vendar kar brž vživela v nove razmere in nam bila vsem za zgled. Še tri leta je pri nas delovala, preden jo je Bog poklical k sebi. Ugonobila jo je rakasta bolezen. Umrla je na praznik Lurške Marije 1955. leta. Za ves naš misijon tje njena smrt resnično velika izguba. Prosim tudi naše misijonske prijatelje, da se je včasih spominjajo v molitvi.

Še enkrat prav iskren Bog povrni Vam in vsem neutrudnim misijonskim sodelavcem za vse plemenito delo in pomoč. Kako dobro je človeku na tujem, kadar čuti moč slovenske skupnosti in blagodejen vpliv slovenskih molitev!

Iz paragvajskega Čaka je za božične praznike pisala tudi slovenska šolska sestra SERAFINA ČERNE:

Prav iz srca se zahvalim za šolske knjige, ki ste nam jih prečastiti, natisnili. Veliko veselje in še večjo korist ste s tem napravili naši mladini in nam. Obžalujem, da Kat. misijoni tako poredko prihajajo. Pred nedavnim sem prejela šele marčno številko, ki je hodila sem celih 8 mesecev.

Za Vašo misijonsko razstavo in veltombolo sem poslala nekaj predmetov, ročno delo tukajšnjih Indijancev. Boljšega nisem mogla poslati, ker nisem imela denarja. (Predmeti so v redu prišli, bili na razstavi in pozneje tudi izžrebani. - Op. ur.)

Letos smo imeli kakih 10 krstov otrok. Vsi so iz že krščanskih družin. Med njimi sta tudi dve že odrasli deklici, ki sem ju lani krstila v boleznii. Odrasli katehumeni pa še niso dovolj poučeni in jim zato ne moremo podeliti sv. krsta.

MLADI MISIJONAR

Tončkova misijonska vnema je rasla iz dneva v dan. Od tiste velikonočne nedelje naprej, kar je na domačem dvorišču tako uspelo pripravil otroško misijonsko tombolo, tje vedno znova z Ivanko koval načrte, kaj dobrega bi še mogel storiti za misijone. Tako je bil zavzet za to sveto in apostolsko stvar, da mu je ata lepega dne z nasmehom dejal: „Ker toliko govoriš o misijonih, bi bilo res najbolje, da bi se kar tja preselil...“ In Tonček tje resno odvrnil, da bi najrajši kar odšel, če bi ne bil šele dvanajstletni fantič. Zraven pa se je spet spomnil obljube Grilčevega strica, da mu bo iz lastnega žepa pomagal pri bodočem študiju na gimnaziji, ki naj ga privede v bogoslovje in od tam v misijone.

Ko je tako nekoč razmišljal sam pri sebi o svoji bodoči prelepi poti, ki se je pred njim odpirala, je prišel na misel, da bi morda kaj zaslužnega storil za zmagov Kristusovega kraljestva na zemlji in

za pomoč misijonom, če bi se vsak dan kako žrtvoval za to veliko stvar. Tuhtal tje in spet tuhtal, v čem naj bi bila taka velika žrtev. Slednjič mu je prišla Ivančka na pomoč, ko ga je neki večer vprašala, kaj sam spet roji po glavi, da je tako sam vase zaprt.

„Na misijone mislim,“ ji je odvrnil „pa bi rad tej stvari tudi s kako lastno žrtvijo pomagal. Saj si mi prav ti zadnjič pravila, da naše žrtvice lahko veliko dobrega storé pri misijonskem delu.“

„Seveda storé, pa še koliko!“ je spet vnemo zatrdila sestra.

„Le to ne vem, kako in s čem naj se žrtvujem,“ je Tonček tuhtal še naprej.

„Nič lažjega,“ mu je pomenljivo začela razlagati sestra. „Vsak dan napravi trden sklep, da se boš iz ljubezni do Boga za uspeh misijonskega dela slovenskih misijonarjev odrekel kakšni posebno ljubi stvari. Recimo, da bi hotel nabijati žogo... pa je ne boš, ker se hočeš žrtvovati. Ali pa bi rad zjutraj poležal v postelji... pa boš še prej vstal, ker ti je to težko. Ali pa te prime včasih, da bi imel prvo besedo med tovariši... boš rajši poskrbel, da boš zadnji v govorjenju med njimi prav zato, ker ti je to težko storiti. Vidiš, vse to in še veliko takšnih stvari lahko darujemo Bogu kot osebne žrtve in ga prosimo, naj jih obrne v prid misijonom.“

Tonček ni nič odgovoril. Ampak od tistega razgovora naprej se je še bolj zresnil. Mama je z zadoščenjem opazila, da je mnogo bolj rano vstajal. Tudi manj tje govoril. Med tovariše ni več toliko zahajal kot prej. Pa je tudi videla s svojimi materinskimi očmi, ki jim nič na otroku prikrito ne ostane, da se fant krepko premaguje; videla je, kako ga včasih ima, da bi šel med tovariše, vi-

dela je, kako se mnogokrat premaguje in ne gre z njimi, ko ga kličejo, naj pride igrat žogo. Še sama je vneto močila, da bi ji Bog sina ohranil in ga vodil po pravi poti, da bo nekoč res dosegel vzvišeni cilj, za katerega je gorel.

Oni dan pa je Tonček dobil v roke „Baragov vestnik“. In tam je stal na prvi strani zgoraj z debelimi črkami napisan tale pomembni klic: „Baragova zadeva od nas zavisi!“

Zvečer je pobaral Ivanko, kaj ona misli, kako naj Baragova zadeva od nas zavisi.

„I, da molimo, veliko molimo, se nam šeemu velikemu rojaku priporočamo v svojih težavah, prosimo za uslišanja in če mogoče, tudi za čudeže! Pa tudi tako, da veliko storimo in pomagamo vsem tistim, ki se trudijo, da bi tudi drugi ljudje našega Barago čimbolj spoznali.“

„Da bi tudi drugi ljudje našega Barago čimbolj spoznali...“ je Tončku še dolgo potem odmevalo v ušesih. Razmišljal je spet, kaj naj on stori, da bodo Barago tudi drugi spoznali. Saj o tem je bil prepričan, da je tudi Baragova stvar — misijonska stvar. Kdo naj pri Bogu več in uspešneje prosi za slovenske misijone kot prav Baraga, ki je največji slovenski misijonar in ki je ravno zaradi svojega misijonstva velik, kot je? Nekaj dni je takole razmišljal, slednjič se mu je pa le posvetilo. Ves navdušen je bil nad svojo mislijo. In ves srečen jo je zaupal sestri:

„Veš, kaj sem uganil,“ ji je hitel pripovedovati, „Baragovo proslavo bomo priredili tukaj pri nas!“

Zdaj je še Ivanka kar osupnila. Tale Tončkova pogodivščina se ji je zdela vse preveč drzna. Res je bilo tam okrog veliko slovenskih otrok in res sta s Tončkom med njimi že veliko dobrega za misijone storila, tako da so tudi odrasli že kar vneto pri vseh podvigih sodelovali. Ampak da bi fant priredil celo Baragovo proslavo, ne, to je pa vseeno previsoka in pretežka stvar. Vendar pa je hotela več vedeti in je vprašala:

„Kje boš pa vendar delal takšno proslavo? Kaj ne veš, da je zato potrebna predvsem velika dvorana, pa da moraš dobiti ljudi, ki bodo sodelovali?“

„Sem že mislil na to,“ jo je zavrnil bratec, „in sem se spomnil, da bi lahko kar pri nas na dvorišču napravili vse skupaj. Sosedova dva in še nekateri mi bodo radi pomagali postajiti oder — iz zabojev za sadje ga bomo napravili pa s stoli podprli; pregrnili ga bomo z odejami. V misijonski pisarni mi bodo prav gotovo posodili Baragovo podobo, ki jo bomo lepo okrasili, in boš videla, da bo šlo...“

„To že,“ je zdaj bila že tudi sestra kar zavzeta za bratov načrt. „A kako bo s poredom?“

„Tudi na to sem mislil. Ti bi napisala kak govor in ga tudi povedala, ker precej veš o Baragi. Jaz bi pa zbral nekaj otrok in bi se naučili kako deklamacijo pa tisti prizorček, kako se otroci menijo o Baragi. Boš videla, kako imenitna bo ta stvar.“

Rečeno — storjeno! Oba sta šla na delo. Koj drugi dan sta od očeta dobila dovoljenje, da smeta na dvorišču prirediti Baragovo proslavo. Čez nekaj dni so že vsi okoliški rojaki vedeli, da Tonček z Ivanko pripravlja počastitev največjega slovenskega misijonarja. Tudi

Tončkovi prijatelji so bili kar brž vneti za lepo stvar. Saj jim je kar prav prišlo, da bi se takole malo pred drugimi postavili... Ivanka (je pripravljala govor. Nekaj dni je ves svoj prosti čas porabila za branje Baragove knjige, potem pa je začela s peresom v roki sestavljati, kar naj na proslavi pove. Tonček pa je spet šel v misijonsko pisarno in povedal tam svoj načrt. Tako so bili navdušeni, da so mu poleg Baragove podobe, za katero je prosil, razmnožili še besedilo otroškega prizora in obljubili slednjič, da bodo koga tudi s skioptičnimi slikami o Baragi na tisto prireditev poslali.

Zdaj je tudi Tonček ves zagorel za stvar. Najprej je zbral svojo igralsko družino. Same vrstnike in vrstnice, pa še nekaj mlajših. Po cele popoldneve so se učili in vadili na domačem dvorišču. In fantič se je izkazal kot silno več in iznajdljiv režiser. Nekoč je tisto skušnjo čisto slučajno gledal tudi Grilčev stric, ki je bil pri Tončkovih na obisku. Tako je bil spet navdušen nad fantovimi pripravami, da je kar sam od sebe dejal, kako bo zagotovo nekaj Slovencev iz mesta pripeljal k proslavi. Tonček se je še z večjo vnamo pripraviljal.

Do binškožne nedelje, ki je bila za proslavo določena, je bilo že vse nared. V

soboto pred proslavo je prišel med mlade prireditelje tudi gospod iz misijonske pisarne. Kar ni se mogel načuditi mladi iznajdljivosti in lično pripravljeneru o-dru: v ozadju na steni je visela velika Baragova podoba — deklice so (jo ovile v zelenje in cvetje pa v narodne trakove; oder sam je bil zadosti trden, da bi lahko trideset ljudi hkrati stalo na njem; pregrnili so ga z žakljevino, ki so jo lepo napeli, da je bilo videti, kot bi preprogo čezenj vrgli. Po vsem prostranem dvorišču pa so razpostavili stole in klopi, ki so jih vneti otroci znosili iz vseh okoliških slovenskih hiš.

Tako daleč je šla vsa stvar, da so v nedeljo pri jutranji slovenski maši še gospod pred oltarjem vse slovenske otroke iz okolice pozvali, naj se popoldne pri Tončkovih udeležijo Baragove proslave.

Nabrało se je tamle okrog petih popoldne več kot dosti ljudi. Dvorišče je bilo za takšno veliko množico kar premajhno. Napeto so vsi čakali na začetek, ko je Tonček stopil na oder in pogumno povedal, da se začenja Baragova proslava, ki so jo otroci sami pripravili, da bi tako tudi starejše vzpodbudili za Baragovo stvar. Takoj za njim je nastopila Ivanka. Lepo je na kratko opisala Baragovo življenje in ob koncu vse pozvala, naj bi se vpisali v Baragovo zvezo, ki dela za uspeh njegovega priglašenja blaženim. Glavna točka proslave pa je bila otroška igrca, ki jo je pripravil Tonček. Prav korajžno in navdušeno so nastopili otroci. Ploskanja in odobravanja ob sklepu kar ni hotelo biti konca. Zdaj je stopil na oder tudi gospod iz misijonske pisarne in pohvalil te vnete otroške Baragove zagovornike, ki jih je vsem slovenskim otrokom za zgled postavil. Z lepimi skioptičnimi slikami iz Baragovega življenja se je vsa proslava uspešno končala.

Ko se je Tonček po večerni molitvi zadržal v Baragovo podobo nad svojo posteljo, se mu (je zazdelo, da se mu svetniški škof smehlja, pa da ga je še sam pohvalil: „Veš, Tonček, kar rad te imam. Dobro si se odrezal. Bom že izprosil, da boš nekoč res pravi misijonar!...“

**VSAK
DOBER
SLOVENSKI OTROK
JE ČLAN
BARAGOVE
ZVEZE**

APOSTOLA SLOVANOV

(Nadaljevanje)

S smrtjo kneza Koclja v Panoniji je prenehala tudi samostojnost te slovanske države. Z njo vred pa tudi panonski del Metodijeve nadškofije. Kajti kot so Nemci zasedli Panonijo in jo pridružili svoji državi, tako so si tudi nemški škofje prilastili in razdelili med svoje škofije to cerkveno področje. Odslej je bilo Metodijevo apostolsko delovanje omejeno samo še na Moravsko. Tu pa je v tem času vladal Nemcem kar precej naklonjeni Svetopolk.

Vendar pa se je zgodilo, da so Moravani, ki niso mogli pozabiti krščanskega in ljudstvu tako blagodejnega delovanja svetih bratov, kar čez noč pregnali vse nemške duhovnike iz svoje dežele. K samemu svetemu očetu v Rim pa so poslali posebno slovesno pismo, v katerem ga prosijo, naj jim Metodija postavi za nadškofa in učenika. Papež je tej veliki želji moravskega ljudstva ugodil in je Metodija res postavil za moravskega nadškofa. Svetopolk, četudi Nemcem naklonjen bolj kot domačim ljudem, se želji svojih rojakov ni mogel upirati. Zato je prikril svoj srd nad papeževo odločitvijo in na videz prijateljsko sprejel Metodija ter mu izročil vse cerkve in vse duhovnike v svoji državi postavil pod njegovo oblast. Na Moravskem se je zdaj za Metodija odprlo novo blagoslovljeno polje apostolskega, misijonskega delovanja.

Širil je med Moravani z naravnost svetniško gorečnostjo krščan-

stvo, utrjeval Kristusovo Cerkev med njimi, vedno več poganov spreobračal, in zavedajoč se Kristusovega povelja: „Pojdite po vsem svetu in učite vse narode...“, je svoje duhovnike - misijonarje pošiljal tudi preko moravskih mej. Tako so njegovi učenci širili krščanstvo tudi v današnji Češki. Prav zato tudi Čehi priznavajo sv. Metodija za svojega apostola. Evangeljsko besedo je zanesel tudi do poganskega kneza ob reki Visli, ki je v današnji Poljski. Staro izročilo pripoveduje, da je Metodij krstil tudi češkega kneza Borivoja. Žena tega kneza, znana češka svetnica sv. Ljudmila, pa je dala svojega vnuka, bodočega češkega kra-

lja sv. Venčeslava poučevati tudi v slovanskem bogoslužju in v knjigah, ki jih je sestavil z Metodijevo pomočjo še sv. Ciril.

Metodij je med Moravani opravil velikansko apostolsko in kulturno delo: pripeljal jih je v naročje Kristusove Cerkve, jih za vedno pridružil Rimu, dal jim je krščansko omiko, njihov jezik je po svojih knjigah napravil za cerkveni in kulturni jezik. Glas o njegovi svetniški vnemi in dobroti se je širil po vsej deželi in preko njenih mejá. Sam je živel čez vse zgledno, veliko je molil in se postil. Bil je skrajno natančen v izponjevanju vsega krščanskega nauka in je to tudi od svojih duhovnikov in vernikov zahteval v enaki meri. Posebno pa je čuval nad poštenostjo družinskega življenja svojih kristjanov. Tu je bil nepopustljiv kot njega dni sveti Janez pred Herodom. Prav zato pa

si je zaradi te svoje odločnosti nakopal veliko sovražnikov in zagriženih nasprotnikov na Svetopolkovem dvoru in med domačim plemstvom, ki je živeio precej razbrzdano. Metodij ni opustil nobene priložnosti, da bi jih ne svaril pred nečistim grehom in jih hkrati navajal na pravo pot.

Metodijevo delovanje na Moravskem je deželi prineslo največji blagoslov in blagostanje. Nikdar prej in nikdar pozneje niso Moravani živeli v takšnem miru kot prav v času Metodijevega nadškofovstva. Krščanstvo se je med njimi naglo širilo. Domače duhovščine je bilo vedno več, stari maliki so se rušili v prah, zmote so padale v pozabo. Država sama pa se je začela uspešno širiti na vse strani in uspešno zmagovati vse svoje sovražnike.

(Sledi.)

• Slovenski misijonarji •

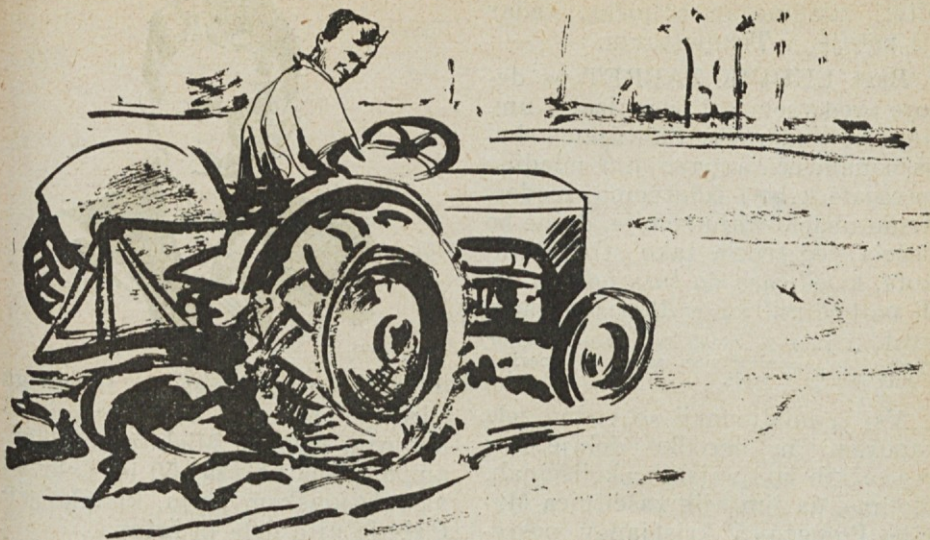
Poleg jezuitskih misijonarjev imamo v Indiji tudi salezijance iz Družbe sv. Janeza Boska.

Lepo je deloval v indijskem Assamu duhovnik KAREL MLEKUŽ, ki pa je po nekaj letih garanja umrl pred nekako 20 leti.

Še drug salezijanski duhovnik je našel prerano smrt v Indiji: duhovnik IVAN CIGAN, ki je tudi mogel samo nekaj let tam delovati kot mašnik Gospodov.

Hvala Bogu, z našim misijonarjem PAVLOM BERNIKOM pa ni tako. Ta komaj 39 letni salezijan-

ski duhovnik doma iz Puštala pri Škofji loki, iz družine z 11 otroci, je odšel v Južno Indijo komaj 17 let star; tako je v misijonih že 22 let. Ves čas deluje med mladino in pa kot vzgojitelj družbenega misijonskega naraščaja. Tako je bil med drugim nekaj let ravnatelj velike salezijanske sirotišnice v Ti-

rupatturju, kjer je začel z gradnjo novih poslopij, pri čemer smo mu tudi Slovenci lepo pomagali. Zdaj je profesor na družbenem mednarodnem bogoslovju v Shillongu v indijski zvezni državi Assam pod Himalajo.

Šele dve leti in pol je duhovnik salezijanec KUSTEC IGNACIJ, ki se je pred 33 leti rodil v župniji Črensovci v Prekmurju v družini z 10 otroki. V Indijo je došel za Božič 1947. Zdaj deluje v Tirupatturju.

Druga dva slovenska misijonarja v Indiji nista duhovnika, ampak brata laika, a z zelo zanimivimi delokrogi:

Brat IVAN KEŠPRET je doma iz bližine Šoštanja na Štajerskem. Rodil se je leta 1920 tudi v družini z 10 otroki. V Indijo je odšel skupaj z g. Kustecom in bratom Zabretom pred devetimi leti. Deluje kot misijonski fotograf, vzgo-

K slikam:

Levo. g. Bernik

Zgoraj: br. Zabret

Tu desno: g. Kustec

jitelj mladine in bolničar, kadar ne potuje, v Tirupatturju.

Brat LUDVIK ZABRET pa deluje pred vsem kot organizator umnega gospodarstva. Salezijanci skušajo namreč zaupano jim mladino navajati k bolj izdatnemu, modernemu obdelovanju zemlje, da ne bo dežela več trpela tako strašne lakote, ki od časa do časa pobere tudi po več milijonov Indijcev naenkrat.

Slika tu desno: Ivan Kešpret S.D.B. Spodaj: Vsi navedeni slov. salez. misijonarji s svojim škofom v sredi.

Vsi ti misijonarji so vedno zelo zaposleni in neredko delujejo v res težkih življenjskih okoliščinah. Molimo, da jim njih zaščitnica Marija Pomočnica kristjanov posre-

duje veliko dušnega in telesnega zdravja, da bodo ne le nekaj let kot njih sobrata Mlekuž in Cigan, ampak vsak po vsaj 50 let delovali na misijonskem polju, ki tako potrebuje njih dela in žrtev.

Z misijona s. Benjamine Kardinar, usmiljenke na Japonskem: Višji oficirji ameriške vojske na Japonskem so prišli v spremstvu misijonarjev pogledat otroško zavetišče sester misijonark. Taki ogledi so zelo koristni saj jim navadno sledi krepke podpore misijonskim ustanovam, ki jih med vojaštvom zberejo goreči vojni kurati. — Spodaj desno: Slika „Kitajskega paradiža“ iz slonove kosti, čudoviti primer kitajske rezbarske umetnosti, ki nam ga je poslal za misijonsko loterijo g. Joško Geder skupaj z g. Andrejem Majcenom iz Hongkonga. — Slika na naslednji strani zgoraj kaže bolničarke dr. Janeževe bolnišnice na Formozi ob pritlikavi mamici, kateri je naš rojak spretno operacijo rešil življenje in novorojenca in smo njuni sliki že objavili v prejšnji številki „Katoliških misijonov“.

Slika spodaj kaže dva slovenska misijonarja iz Darjeelunga pod Himalajo. Oba imate tropsko čelado na glavi; v civilu je br. France Drobnič, v talarju pa br. Udovč.

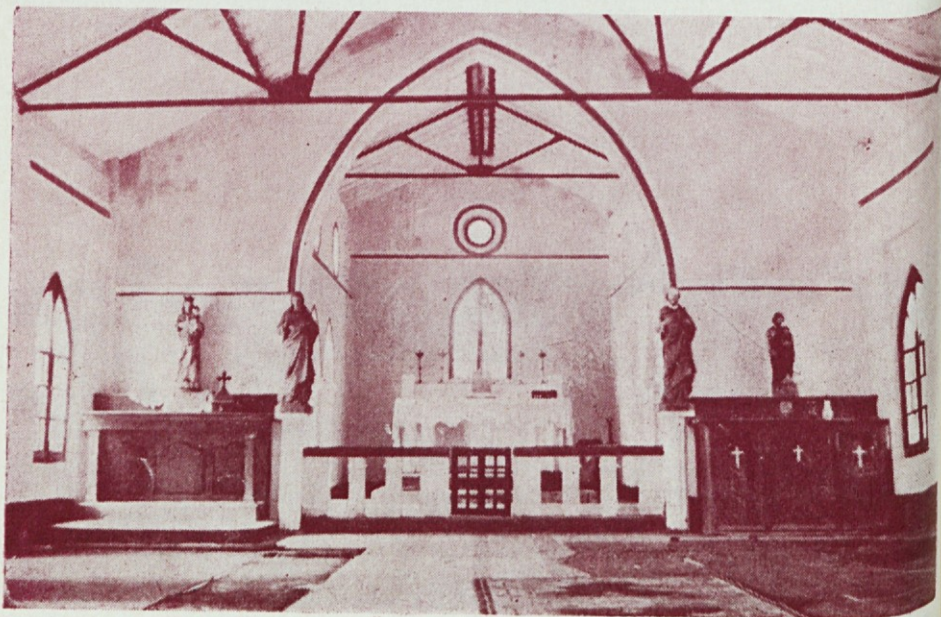
G. Nace Kustec SDB, ki deluje v južni Indiji v družbi s prijateljem vzhod. obreda.

Slike na teh dveh straneh nam je poslal jezuitski misijonar o. Viktor Sedej, ki je v nekaj letih zgradil na svojem misijonu Budipur v Bengaliji vse, kar vidimo na slikah. On sam je napisal tele pripombe

zraven: Vse skupaj ni bogvekaj, a ker ni denarja, pa tudi vernikov v moji fari ne preveč, bo za naše razmere že zadostovalo. Na fotografiji ki kaže cerkvice, gledate na zapadno stran, S slamo krita

baraka tam zraven je shramba za riž ali „gola“, kot te vrste kaščam tu pravimo. Zadaž za cerkvijo je tudi mala šola, ki pa se na sliki ne vidi. Tam zraven mislimo postaviti mal samostan za bengalske sestre. Zidarji so tu precej neveščji: pri gradnji obokov sem jim moral sam dajati točna navodila, sicer bi jih ne spravili skupaj. Največ preglavic jim je delal glavni cerkveni obok. Cerkev smo v notranjosti opremili kot smo pač mogli; okna so barvana, oba lesena oltarja sta že stara; enega mi je škof podaril, drugi pa je stal v prejšnji naši kapeli. Okolica cerkve in samostana je sama ravnina.

Pred cerkvijo vodi stara cesta, ki je pravzaprav nasip, ki so ga napravili pred kakimi 130 leti kot mejo med obdelano zemljo in džunglo, kjer je mrgolelo tigrov in krokodilov; a ta zverjad se je radi človekove bližine že zdavnaj umaknila daleč nazaj na vzhod.

Tako piše sam p. Sedej, ki ga vidimo tu desno na sliki stoječega pred cerkvijo; ob njegovi strani je gong, ki služi namesto zvona za klicanje k molitvi in službi božji. Slovenski rojaki smo pomagali p. Sedeju pri teh dragih gradnjah s skromnim darom iz Sklada za vse slovenske misijonarje, in sicer v znesku 500 dolarjev. Ker pa misijonar še mnogokaj

potrebuje, tudi za kritje dolgov, vabimo vse rojake, da še posebej darujejo zanj in njegovo delo, na tem važnem misijonu.

Šivalnica na misijonu s. Terezije Medvešček v Assamu. — Spodaj: Mladina na misijonu s. Vicencije Novak, oblatinje v Južni Afriki; tudi naša rojakinja je na sliki.

KNJIGA JE NAPETO BRANJE, KNJIGA JE VZPODBUDNO BRANJE,
KNJIGA JE LEPO BRANJE.

Tako trdi Marijan Marolt — o kateri knjigi? O nedavno izišlem dr. Jakli-
čevem življenjepisu:

KNOBLEHAR

Dodamo še, da je knjiga tudi cezeno branje, kajti obsega skoraj 500 strani
s številnimi slikami na umetniškem papirju, a stane v karton vezana samo
35 pesov, 3 dolarje, 1000 lir, 35 avstrijskih šilingov, 2 funta, v platno vezana
pa 45 pesov, 4 dolarje, 1200 lir, 45 avstrijskih šilingov, 2,5 funta.

Dobi se pri vseh poverjenikih „Katoliških misijonov“ in se naroča pri upravi:
„Katoliški misijoni“, Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

MISIJON. TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Petek Janez CM, Misijonska pisarna, Cochabamba 1467, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM, St. Vincent's Sem., 500 East Chelton Ave.,
Philadelphia 44, Pa. — Rudi Knez, 15011 Cardinal Ave, Cleveland 10, Ohio.

Mary Vavpotič, 1923 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill. — Anica Tushar, Box 731,
Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. John Kopac CM, 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont. — John Marentic,
362 Wellesley St. E., Toronto Ont. — Rev. Martin Turk, 545 Mahon Ave,
North Vancouver, B. C. — Antonija Cuden, 3958 Laval Ave, Montreal, Que.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J., Kärnten, Austria.
Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten, Austria.

Australija: Franc Vrabc, 28 Beaufort St., Woodville, S. Australia.

v ostalih deželah sprejemajo iz prijaznosti naročnino slovenski dušni pastirji.

Naročnina „Katoliških misijonov“ za leto 1956:

V Argentini 35 pesov, v U.S.A. in Kanadi 2.50 dolarja, v Italiji
1.400 lir, v Avstriji 30 šilingov, v Angliji in Avstraliji 1 funt, v
Franciji 800 frankov. Drugod 2.50 dolarja.

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

„Katoliški misijoni“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih
družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“ in „Južnoameriške
Baragove zveze“. Izdajajo ga slovenski lazaristi. Urejuje Lenček Ladislav C.M.
s sodelovanjem dr. Maksimilijana Jezernika v Rimu, Karla Wolbanka C.M. v
Philadelphiji U.S.A., prof. Lojzeta Geržiniča in Nikolaja Jeločnika v Buenos
Airesu. Upravlja Petek Janez C.M. — Naslov uredništva in uprave: Calle Cocha-
bamba 1467, Buenos Aires, Argentina. — Tiska „Federico Grote“, Montes de
Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). — S cerkvenim dovoljenjem.

